

**Nowoczesne centrum
bezpieczeństwa s. 4**

**Tarnów to miejsce
atrakcyjne s. 7**

**Nowe miejsca dla
przedsiębiorców s. 8**

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

ISSN 2080-296X

TARNÓW.PL

październik

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 10 (115)

Docelowa lokalizacja

**W Tarnowie powstaje
centrum chorób serca s. 5**

FOTORELACJA

Fot. P. Topolski

Ostatniego JELCZA pożegnała podczas Dnia Babiego Lata szalona parada w stylu lat 70. Od teraz wszystkie autobusy w taborze MPK Tarnów są nowoczesne, klimatyzowane, niskopodłogowe i monitorowane (więcej na stronie 20).

W ROLACH GŁÓWNYCH

Źródło nasz-tarnow.pl

Maksymilian Kwapien, uczestnik dziewiątej edycji „The Voice of Poland”

Podczas przesłuchań do programu, 23-letni wokalista z Tarnowa wykonał utwór „Respect” Arethy Franklin. Szybko przykuł uwagę sędziów i udało mu się odwrócić wszystkie cztery jurorskie fotele. Podczas premierowego odcinka programu wybrał drużynę Piotra Cugowskiego. Maksymilian Kwapien przygodę z muzyką rozpoczął w trzeciej klasie szkoły podstawowej, kiedy trafił do chłopięcego chóru katedralnego (spędził w nim 8 lat). Z czasem jego pasją stał się rock. Trzy lata temu wraz z kolegami założył zespół Burnin’Whistle, rok temu zmianie uległa nie tylko nazwa, ale i koncepcja grupy. Zespół K.A.C. gra prosty hard rock, śpiewając wyłącznie po polsku.

(SM)

Kalendarium tarnowskie

20 LAT TEMU

- Pierwszy rok akademicki zainaugurowała w Tarnowie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Bardzo duże zainteresowanie placówką już podczas egzaminów wstępnych dowiodło, że szkoła była miastu potrzebna. O 340 miejsc, które zaplanowały władze uczelni, ubiegało się aż 1200 kandydatów – informował tygodnik „TeMI”. O utworzenie uczelni, która zgodę na funkcjonowanie otrzymała wiosną 1998 roku, władze Tarnowa zabiegały od kilku lat. Na remont budynku dawnych koszar wydatkowano spore kwoty z miejskiego budżetu.

15 LAT TEMU

- Ma blisko 74 metry długości, a jego autorami jest ponad 200 dzieci z Tarnowa i ośmiu innych miast Polski. Tak w skrócie można opisać nietypowy „List do świata”. Na jego stworzenie wpadli z okazji Dnia Dziecka uczniowie Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnowie – pisał tygodnik „Echo Tarnowa”. Wszystkie prace trafiły do tarnowskiego magistratu, gdzie złączono je w jeden wielki rulon. List wysłany został do polskiego oddziału UNESCO, skąd trafić miał do centrali organizacji w Waszyngtonie.

10 LAT TEMU

Szesnaście chórów wzięło udział w I Ogólnopolskim Festiwalu Muzyki Chóralnej „Sacra Ecclesiae Cantio”, który odbył się w Tarnowie. Zorganizował go Wydział Muzyki Kościelnej tarnowskiej Kurii. – W kategorii chórów mieszanych najlepszy okazał się Chór Kameralny Akademii Rolniczej ze Szczecina, w kategorii chórów jednorodnych pierwszego miejsca nie przyznano. Zdaniem ks. dr. Grzegorza Piekarsza, dyrektora festiwalu, chóry reprezentowały bardzo dobry poziom – przeczytać można było w „Gościu Niedzielnym”.

5 LAT TEMU

Marcin Zaród, anglista z V Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie został Nauczycielem Roku 2013 w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i redakcję „Głosu Nauczycielskiego”. – Po lekcjach wspólnie z młodzieżą prowadzi warsztaty internetowe dla osób w wieku 50+. Z jego inicjatywy powstało szkolne koło Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Kocha taniec celtycki, a w 500-litrowym akwarium hoduje pyszczaki z afrykańskiego jeziora Malawi – pisał o nim tygodnik „TeMI”.

(SM)

Fot. P. Topolski

Tarnów się zmienia

Rozmowa z prezydentem miasta Tarnowa Romanem Ciepielą

#tarnówsięzmienia to hasło znane z billboardów towarzyszących inwestycjom miejskim. Co to znaczy w praktyce?

Realną zmianę, bo Tarnów naprawdę się zmienia. A jeśli zostaną zrealizowane wszystkie rozpoczęte już inwestycje, skala zmian będzie ogromna. Zaczęę od układu komunikacyjnego, bo dla nas wszystkich jest on bardzo ważny. Północna obwodnica, czyli ulice Spokojna i Elektryczna przebudowane kosztem około 62 milionów złotych, zmienią go już niebawem. To będzie nowa jakość w komunikacji. Kolejna ważna i bardzo kosztowna inwestycja, spięta nazwą projektu „Nowe przestrzenie zdarzeń”, zmieni oblicze naszej zabytkowej starówki. **Wyremontowana już niewielka ulica Kapitulna daje przedsmak końcowego efektu.** Do końca tego roku zostanie przebudowany plac Kazimierza i ulica Katedralna, w przyszłym – kompleksowo wyremontujemy Rynek. Trochę niżej – już mamy do dyspozycji wyremontowany amfiteatr, który przez lata strząsał w centrum miasta. Takich przykładów jest reszta więcej. Wspomnę choćby o odnowionej hali sportowo-widowiskowej przy ulicy Gumniskiej, czy o budynku przy ulicy Nadbrzeżnej, w którym na dniach otworzymy Centrum Bezpieczeństwa i Monitoringu.

Kilka lat temu planowano budowę nowoczesnej siedziby urzędu miasta na terenie byłej targowicy, przy ulicy Nowodąbrowskiej. Dlatego handel przeniesiono do Chyszowa, a sąsiedni plac dalej stoi pusty...

Ale już niedługo. Tam powstaną nowoczesne budynki – w jednym z nich będą się mieścić mediateka, czytelnia, centrum informatyczne z komputerami o bardzo dużej mocy, centrum projektowania i wdrożeń z drukarkami pracującymi w technologii 3D, a także ośrodek nowoczesnej edukacji, w którym będziemy szkolić pracowników i doskonalić inżynierów. **To projekt, który przygotowujemy dzięki pieniądzom i wsparciu Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Będzie gotowy za około trzy lata w formule PPP.** Obok powstanie - właśnie na dawnej targowicy - nowoczesny biurowiec klasy A, w którym będą mogły znaleźć miejsce firmy świadczące usługi outsourcingowe i biznesowe. To przedsięwzięcie jest możliwe do zrealizowania w ramach programu Agencji Rozwoju Przemysłu skierowanego do średnich miast. Złożyliśmy ofertę, która została bardzo wysoko oceniona.

Czy to miasto przyszłości będzie także zielone?

Oczywiście dlatego realizujemy szereg działań, które mają przywrócić miejskim parkom ich dawny blask. Chcemy je tak zagospodarować, by stały się dla tarnowian atrakcyjnymi miejscami wypoczynku. Jeszcze kilka lat temu park na Piaskówce przypominał dziki las, dziś – po przebudowie – jest to miejsce nie tylko codziennych spotkań mieszkańców osiedla, ale także wielu wydarzeń rekreacyjnych i sportowych. Zmiany zaszyły także w parku Sanguszków. Aktualnie intensywne prace prowadzimy także w Parku Strzeleckim.

Zieleni i kwiatów nie brakuje w amfiteatrze, w którym chętnie i bardzo licznie odpoczywają tarnowianie. Nie zapomnijmy o upiększeniu i odnowieniu osiedlowych zieleńców i skwerów.

W najbliższym czasie na terenie Kantorii powstanie Centrum Rekreacji i Wypoczynku – kolejne zielone, przyjazne miejsce. Zieleni w Tarnowie nie zabraknie.

W Tarnowie są potrzebne tereny pod budownictwo mieszkaniowe. Dlaczego ich nie ma? W czym tkwi problem?

Największym problemem jest brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które regulowałyby układ urbanistyczny naszego miasta. Studium uwarunkowań jest bardzo ważne, jednak to miejscowe plany wskazują, w jaki sposób optymalnie zabudować dany teren, aby najlepiej wykorzystać jego potencjał. Niestety, Rada Miasta odrzuca przedkładane jej plany. W efekcie hamowany jest rozwój miasta.

Same tereny pod budownictwo mieszkaniowe nie zatrzymają tarnowian...

Dlatego konsekwentnie inwestujemy w rozwój miasta, także w politykę mieszkaniową. **Tarnów jest miastem przyjaznym przedsiębiorcom. Świadczy o tym systematycznie wzrastająca liczba działających tu firm.** Oferujemy przedsiębiorcom ulgi, kształcimy fachowców, których potrzebują, tworzymy specjalne strefy, oferujemy szkolenia, realizujemy szereg inwestycji, które poprawiają jakość życia. Równolegle rozwijamy naszą współpracę z gminami aglomeracji tarnowskiej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom firm, zgodnie z tendencjami obserwowanymi na rynku pracy, przygotowaliśmy tereny inwestycyjne, na których w przyszłości powstaną wysokie klasy biurowce. Tarnów się zmienia.

Nowoczesne centrum bezpieczeństwa

W połowie października do nowego budynku przy Nadbrzeżnej 7 wprowadzą się tarnowscy strażnicy miejscy i pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa. Za kilka miesięcy pod tym samym adresem zacznie działać miejskie Centrum Zarządzania Ruchem.

Nowy budynek, znany adres

Nowy budynek stanął w miejscu istniejącego wcześniej i całkowicie zmienił oblicze. Jest wolny od azbestu, który znajdował się w poprzedniej konstrukcji, gruntownie zmodernizowany, klimatyzowany, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wyburzono niepotrzebne ściany i stropy, wyremontowano piwnice i klatkę schodową, wymieniono instalacje, okna i drzwi. Budynek ma energooszczędne oświetlenie LED i panele fotowoltaiczne. **Prace kosztowały około 3,1 miliona złotych. Pieniądze w całości pochodziły z budżetu Tarnowa.** - *Gruntowna przebudowa była konieczna. Teraz to miejsce, które połączy kilka funkcji, istotnych dla mieszkańców, takich jak bezpieczeństwo, monitoring, sterowanie ruchem* – podkreśla prezydent Tarnowa, Roman Ciepła.

Sprawne zarządzanie bezpieczeństwem

Straż Miejska zamienia dawną siedzibę na nowoczesną, dobrze wyposażoną komendę, gwarantującą niezbędny komfort zarówno funkcjonariuszom, jak i zgłaszającym interwencje mieszkańcom Tarnowa. Komendant tarnowskiej straży, Krzysztof Tomasik podkreśla, że w budynku znajdują się instytucje ważne dla mieszkańców z punktu widzenia porządku, bezpieczeństwa i sytuacji kryzysowych. - *Powstała odpowiednia sala do kontaktu z mieszkańcami, celem załatwiania ich spraw, nowoczesne centrum monitoringu miasta, perspektywnie zaprojektowane tak, by można rozbudowywać monitoring o dodatkowe kamery w mieście.* Straż Miejska zatrudnia 63 osoby, pięcioro z nich to pracownicy cywilni. Strażnicy pracują całą dobę, w każdy dzień tygodnia. Ze strażnikami można się kontaktować osobiście, pod całodobowym numerem telefonu 986, faksem, mailem, za pomocą bramki do zgłaszania interwencji, dostępnej na stronie internetowej straży miejskiej, lub poprzez wideokonferencje, również

Fot. P. Topolski

Budynek Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Ruchem

dostępne na stronie internetowej straży miejskiej.

Nie tylko strażnicy

W budynku przy Nadbrzeżnej Dolnej znalazła się też siedziba Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa. To pozwoli na bezpośredni kontakt służb ratowniczych i komunalnych zarówno w czasie ich codziennej działalności, jak i w razie sytuacji kryzysowych, takich jak klęski żywiołowe czy awarie oraz w czasie związanych z nimi akcji ratowniczych. W budynku znajdzie się między innymi sala odpraw, przeznaczona do spotkań i konsultacji ze służbami, będzie tam również centrala monitoringu miejskiego. Wydział Bezpieczeństwa UMT zajmuje się monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie miasta, zarządza, organizuje i prowadzi szkolenia, ćwiczenia i treningi z zakresu zarządzania kryzysowego, wykonuje przedsięwzięcia, wynikające z Planu Operacyjnego Funkcjonowania Miasta Tarnowa w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, zapobiega, przeciwdziała i usuwa skutki zdarzeń o charakterze terrorystycznym, organizuje i realizuje zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Nowa jakość zarządzania ruchem

Z kolei Centrum Zarządzania Ruchem, którego częścią będzie Inteligentny Transport Samochodowy Zarządu Dróg i Komunikacji, będzie kierowało ruchem samochodowym w mieście – zsynchronizuje uliczne sygnalizatory świetlne, zweryfikuje rozkłady jazdy autobusów miejskich, upłynni przejazd. To nowa jakość w komunikacji publicznej i transporcie samochodowym w Tarnowie. Centrum zostanie uruchomione za kilka miesięcy, trwają zakupy sprzętu i wyposażenia. Jego utworzenie jest częścią jednego z większych, finalizowanych właśnie w Tarnowie projektów, współfinansowanych przez Unię Europejską. **Integracja Transportu Publicznego podniesie jakość funkcjonowania komunikacji zbiorowej** - skróci czas przejazdu autobusem miejskim, zwiększy przepustowość kluczowych odcinków dróg miejskich, ułatwi pasażerom dostęp do informacji o przyjazdach i odjazdach, które będą widoczne na elektronicznych tablicach świetlnych, umieszczonych na przystankach autobusowych. W ramach projektu powstaną komfortowe punkty przesiadkowe i miejska wypożyczalnia rowerów. Projekt jest wart ponad 25,5 miliona złotych. 17,5 miliona pochodzi z unijnego dofinansowania.

(DM)

CENTRUM CHORÓB SERCA W TARNOWIE

Na początku 2020 roku w tarnowskim „starym” szpitalu ma zostać oddane do użytku centrum chorób serca. Będzie dysponować nowoczesną infrastrukturą techniczną i sprzętem medycznym najwyższej jakości. To jednak nie koniec dobrych wiadomości dla pacjentów. Z Marcinem Kutą, dyrektorem Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika, rozmawia Daniela Motak.

Ilu chorych będzie miało pod opieką centrum chorób serca?

Pomieści 66 łóżek. Jednak zmiana, która dzięki utworzeniu centrum zajdzie w szpitalu, jest głębsza. Polega na tym, że nie tworzymy czegoś, czego nie było dotąd w Tarnowie, ale reorganizujemy ośrodki, który już działają i poszerzamy ich ofertę. A przede wszystkim podnosimy jakość. W efekcie wzrośnie liczba łóżek w całym szpitalu.

Na czym więc polega zmiana dla pacjentów kardiologicznych?

Teraz mamy dwa oddziały kardiologii w jednym budynku na dwóch piętrach. To są dwa zespoły lekarskie i pielęgniarskie,

potrzebnych badań w jednym miejscu, z udziałem jednego zespołu lekarskiego, pozwolą na optymalne wykorzystanie sprzętu, ograniczenie kosztów, związanych z materiałami medycznymi i ilością aparatury medycznej i z liczbą personelu. Dzisiaj to człowiek, pracownik jest najdroższy, najważniejszy. Dawniej był nadmiar lekarzy i pielęgniarek, dziś mamy ich deficyt. Dlatego tak ważne jest, żeby efektywnie wykorzystać ich pracę, żeby nie było przestojów czy dublowania czynności.

Co powstanie w miejscach, zajmowanych obecnie przez oddziały kardiologiczne?

30 łóżek, jak teraz, będzie ich co najmniej 40. W drugim oddziale chciałbym utworzyć oddział internistyczno-geriatryczny. Mówiąc najprościej - to oznacza więcej miejsc dla osób starszych, cierpiących na schorzenia wielu narządów wewnętrznych. Taki oddział jest bardzo potrzebny, kluczowa jest jednak decyzja NFZ. Mam nadzieję, że uda się nam podpisać kontrakt i znajdziemy zrozumienie. Żeby taki oddział stworzyć, potrzebujemy miejsca, łóżek, stąd zmiany. Przeprowadzka oddziałów kardiologii daje do tego świetną okazję. Potrzeby leczenia chorych w starszym wieku są coraz większe. Seniorów przybywa.

Spółeczeństwo się starzeje...

Widzę bardzo dużą różnicę, kierując szpitalem, między tym, co było 15, 10, czy nawet kilka lat temu, a stanem obecnym. Potrzeby starszych pacjentów rosną. Nie ma też zbyt wielu lekarzy, specjalizujących się w geriatrici i chcących pracować w szpitalu z osobami starszymi. To problem, który trzeba pilnie rozwiązać i postaramy się to zrobić jak najlepiej.

Szpital miejski, nazywany „starym” zajmuje kilka budynków, pochodzących z różnych epok. Najstarszy ma 180 lat, najmłodszy oddano do użytku w 2016. W szpitalu pracuje ponad 900 osób.

skie, zdublowany sprzęt, to często nieefektywne wykorzystanie sprzętu czy konieczność przenoszenia aparatury. W różnych miejscach znajdują się również poradnie konsultacyjne i gabinety diagnostyczne. **Po wybudowaniu centrum to wszystko znajdzie się w jednym budynku. Zmieni się organizacja pracy, wzrośnie efektywność, będzie możliwość przyjęcia większej liczby pacjentów,** choć trzeba pamiętać, że ogranicza nas kontrakt z Narodowego Funduszu Zdrowia.

A jak te zmiany przełożą się na leczenie chorych na serce?

Skróćą czas diagnostyki pacjentów. Dadzą możliwość sprawnego zrobienia

Planujemy przeniesienie Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego z ulicy Szpitalnej. Dzięki temu w tamtejszym Domu Pomocy Społecznej zwiększy się liczba miejsc, a w ZOL-u, zamiast

Centrum chorób serca – wizualizacja

Fot. P. Topolski

TARNOWSCY INNOWATORZY NAGRODZENI

ELMARK Tarnów, ITEM Service sp. z o.o. i Mirosław Biedroń zostali laureatami konkursu „Tarnowska Innowacja 2018”. Dodatkowo została wręczona nagroda Ambasadora Innowacji, którą otrzymała firma TARCON sp. z o.o.

- *Niekiedy innowatorzy wyprzedzają czas. Dziś chcemy nagrodzić tych, których nie ogranicza wyobraźnia* – mówił prezydent Tarnowa Roman Ciepela podczas gali wręczenia nagród. **Idea konkursu „Tarnowska Innowacja” jest promocją szeroko pojętej innowacyjności wśród tarnowian, którzy mogą się pochwalić nowatorskim i kreatywnym produktem, usługą, procesem, metodą marketingową lub organizacyjną.** Ważne, aby były one nowe lub znacząco udoskonalone.

Dla kogo nagrody?

Zgodnie z regulaminem, od 19 lutego do 28 sierpnia można było składać prace konkursowe w kategoriach Kreator Innowacji (pełnoletni mieszkańcy Tarnowa), Pionier Innowacji (pracownicy naukowci realizujący projekt badawczo-rozwojowy na wyższej uczelni w Tarnowie) i Promotor Innowacji (małe i śred-

Kapituła Konkursu, w skład której weszli: prezydent Tarnowa Roman Ciepela, zastępca prezydenta ds. rozwoju gospodarczego Piotr Augustyński, przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie Ryszard Pagacz, przewodniczący Komisji Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych Jacek Łabno, pełnomocnik rektora ds. badań naukowych PWSZ dr Rafał Kurczab oraz prezes Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. Leszek Nowicki dokonała oceny przedstawionych prac, wysłuchała indywidualnych prezentacji oraz dokonała wyboru zwycięzców. Zgodnie z regulaminem, Kapituła mogła również podjąć decyzję o nieprzyznaniu nagrody lub o przyznaniu dodatkowej nagrody pieniężnej.

Poznajmy najlepszych

W kategorii Kreator Innowacji zgłoszono cztery prace. Za najlepszy uznano projekt Mirosława Biedronia „My zbieramy”, czyli ogólnopolski darmowy portal

Kapituły firma ITEM Service sp. z o.o. otrzymała wyróżnienie za chwytak do warstw rolkowy, który umieszczony na ramieniu robota, służy do przenoszenia warstw produktu na palety o różnych rozmiarach. Wyróżniona firma otrzymała czek na 12 tys. zł oraz statuetkę. Nagroda główna w tej kategorii powędrowała do firmy ELMARK Tarnów za projekt „Rura dzielona”, która służy ochronie i osłonie kabli energetycznych układanych w ziemi. Konstrukcja zamka oraz zastosowanie surowca o zwiększonej elastyczności pozwala na zastosowanie produktu nawet w bardzo trudnych warunkach terenowych. Zwycięzca otrzymał czek na 25 tys. oraz statuetkę.

Odmienili krajobraz Tarnowa

Gala „Tarnowskiej Innowacji” była także okazją do uhonorowania przez prezydenta Romana Ciepeli firmy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw tytułem „Ambasadora Innowacji”. Tytuł ten może być przyznany w uznaniu za zasługi w promowaniu innowacji, przedsiębiorczości oraz miasta Tarnowa jako miejsca przyjaznego innowacyjnym technologiom. Tegoroczny laureat – TARCON sp. z o.o. – to firma, która poprzez inwestycje odmienia krajobraz Tarnowa, tworząc innowacyjne obiekty o niepowtarzalnej architekturze. Odpowiedzialne podejście biznesowe przelożyło się pasmo sukcesów, które nie zostały niezauważone przez media i portale branżowe.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów oraz kreatywnych pomysłów.

(LB)

Tytuł „Ambasadora Innowacji 2018” zobowiązuje, dlatego zarówno ja, jak i moi pracownicy będziemy dalej dążyć do tego, aby Tarnów był promowany przez naszych klientów i naszych inwestorów jako miasto przyjazne biznesowi i innowacji - Krzysztof Wolański

nie przedsiębiorstwa, zarejestrowane i prowadzące działalność w Tarnowie). W tegorocznej edycji wpłynęło osiem prac w dwóch kategoriach: Kreator i Promotor Innowacji, które spełniły wymogi formalne.

łąający rolników z osobami, które chcą pozbiierać owoce i warzywa na własne potrzeby. Laureat otrzymał czek na 8 tys. zł oraz statuetkę.

W kategorii Promotor Innowacji również wpłynęło cztery projekty. Decyzją

Fot. P. Topolski

Tarnów to miejsce atrakcyjne

Z Krzysztofem Wolańskim, prezesem zarządu spółki TARCON sp. z o.o. rodzinnej firmy z Tarnowa, nagrodzonej tytułem „Ambasadora Innowacji 2018”, rozmawia Lucyna Bielatowicz.

Działacie Państwo w całej Polsce, kooperujecie z zagranicznymi i krajowymi przedsiębiorcami. Dziś firmę zbudować można wszędzie, wybrał Pan jednak Tarnów. Dlaczego?

Pochodzę z Tarnowa, tutaj jest rodzina i mój dom. Tutaj też zaczęła się, a następnie rozwijała moja zawodowa kariera. Kiedy osiem lat temu postanowiłem założyć prywatną firmę, Tarnów był oczywistym i naturalnym wyborem, choć moim zdaniem – jeśli działa się na skalę ogólnopolską – to nie ma znaczenia skąd się zarządza. Ważniejsze są doświadczenie, umiejętności, wykwalifikowana kadra, zaufani partnerzy i przemyślany model biznesowy. My realizujemy inwestycje jako Generalny Wykonawca w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Taki model działania biznesowego przyjęliśmy od początku, gdyż spełnia on oczekiwania inwestorów zarówno prywatnych, jak i publicznych. Rocznie realizujemy 30-40 tys. m² obiektów przemysłowych w całej Polsce, uzyskując przychody ok. 50 mln zł.

Łódź, Myślenice, Brzesko, Oświęcim, Nowe Brzesko, Bydgoszcz, Bielsko-Biała – lista miast, w których realizowaliście Państwo inwestycje jest długa i dopiero niedawno pojawił się na niej Tarnów.

Aby się rozwijać i spełniać nasze ambicje nie możemy skupiać się tylko na rynku lokalnym, musimy działać w większej skali. Nie oznacza to jednak, że Tarnów nie jest dla nas atrakcyjny. Przeciwnie, **Tarnów to bardzo atrakcyjne miejsce. Jest tu wszystko: rozwojowe tereny, korzystne ceny, kapitał ludzki. Jest też przyjazne otoczenie ze strony miasta i ze strony Klastera.** Nie wiem, dlaczego inwestorzy omijali do tej pory Tarnów. Być może zaważyła tu bliskość Krakowa lub utrudniona komunikacja drogową, z którą borykaliśmy się jeszcze kilka lat temu. Teraz to się zmieniło, mamy autostradę, powstają Strefy Aktywności Gospodarczej, a dzięki Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, co roku pojawiają się na rynku pracy ludzie, których warto, a nawet należy tu na miejscu zagospodarować. Nie jest to tyl-

ko moja opinia. Podobnego zdania jest np. PLASTIWELL International S.A. – inwestor, dla którego na terenie Tarnowskiego Klastera Przemysłowego zrealizujemy obiekt produkcyjno-magazynowy z budynkiem biurowo-socjalnym o łącznej powierzchni 12 tys. m².

Inwestor, z którym Pan od lat współpracuje.

Tak, z POLPLAST Polska, która wchodzi w skład Grupy PLASTIWELL International współpracuję od 15 lat. Odkąd prowadzę firmę wybudowaliśmy dla nich trzy obiekty produkcyjne w Myślenicach. Ostatnio wyczerpali swoje możliwości lokalizacyjne i poszukiwali gruntu, na którym mogliby zrealizować kolejną inwestycję. Zaproponowałem im wizytę w Tarnowie. Nowe miejsce, uzbrojone tereny z dostępem do mediów, dobra lokalizacja i atrakcyjne ceny zaowocowały szybką decyzją. Aktualnie jest sfinalizowana umowa przedwstępna zakupu działki pod inwestycję. My natomiast jesteśmy w trakcie opracowania koncepcji programowo-przestrzennej dla budowy w Tarnowie nowego ich zakładu.

Kiedy obiekt wyjdzie z ziemi?

Przewidujemy, że do marca 2019 r. uzyskamy zgody administracyjne a budowa obiektu rozpocznie się z wiosną 2019 r. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem to na przełomie 2019/2020 r. przekażemy gotowy obiekt do użytkowania. Produkcja podzespołów z tworzyw sztucznych dla branży automotive i AGD powinna ruszyć z początkiem roku 2020.

To nie jedyna Państwa inwestycja i kolejna w Tarnowie...

Zgadza się, obecnie w Tarnowie w sąsiedztwie Zakładów Mechanicznych realizujemy halę przemysłową dla firmy ELPLC S.A. Działamy też w rejonie. Jesteśmy trakcie budowy w Targowisku (koło autostrady A-4) II Etapu Małopolskiego Parku Logistycznego o łącznej powierzchni ponad 55.000 m² dla spółki ZASADA TRANS SPEDITION z GRUPY ZASADA S.A. Z kolei w Dąbrowie Tarnowskiej budujemy za kwotę prawie 18 mln zł nowoczesną Strażnicę z magazynem przeciwpowodziowym dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. W Łodzi kończymy budowę hali przemysłowej o powierzchni 12 000 m², którą Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna będzie wynajmować przedsiębiorcom do prowadzenia ich biznesów.

W swojej historii Tarnów przeżywał wiele rewolucji – patriotycznych, kulturalnych, ale przede wszystkim gospodarczych. Dwudziesto-wieczna industrializacja zachodniej części Tarnowa, sprawiła, że poprzez budowę Państwowej Fabryki Związków Azotowych, miasto rozkwitło. Wyzwania kolejnego stulecia sprawiają jednak, że produkcja przemysłowa nie zaspakaja wszystkich potrzeb mieszkańców, szczególnie w odniesieniu do rynku pracy oraz rosnących potrzeb młodych tarnowian, którzy poszukują miejsca, aby założyć rodzinę i związać się z miastem na lata.

Podczas Forum Inteligentnych Specjalizacji, które odbyło się 26 września w ramach podsumowania projektu Business Boost for Małopolska, rozmawiano o współpracy firm z ośrodkami naukowymi, możliwościach Chemicznego Centrum Technologii i Rozwoju, które powstaje w Grupie Azoty oraz o tworzeniu nowych szans rozwojowych, na które Tarnów jest już gotowy. Zaangażowanie Urzędu Miasta Tarnowa przez ostatnie kilka lat, sprawiło, że Tarnów, jako drugie miasto w Małopolsce, może stać się w niedalekiej przyszłości ośrodkiem koncentracji usług biurowych dla największych światowych firm. Czerpiąc dobre wzorce Krakowa, miasto konsekwentnie buduje markę ośrodka, gdzie zarówno samorząd, jak i mieszkańcy są gotowi na podjęcie wyzwania i budowy nowej, dominującej branży na lokalnym rynku pracy.

Sektor nowoczesnych usług biurowych,

Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) jest wiodącą organizacją reprezentującą nowoczesne usługi dla biznesu w Polsce. ABSL skupia centra usług wspólnych, outsourcingu procesów biznesowych, IT, centra badawczo-rozwojowe oraz firmy wspierające rozwój sektora. Wśród członków Stowarzyszenia znajdują się takie firmy, jak: Accenture, Arvato Services, Capgemini, Carlsberg, Geoban, Goldman Sachs, Google, Hewlett Packard Enterprise, IBM, Infosys, JLL, Luxoft, MAN, Procter&Gamble, PwC, Shell, Sony, Thomson Reuters, UBS czy Xerox.

Czy nowoczesne usługi biz

Fot. P. Topolski

o którym mowa, to tworzenie centrów obsługi, analiz i tworzenia gospodarki opartej na stabilnych, dobrze płatnych miejscach pracy, która wykorzystuje nowoczesne technologie. To także impuls dla młodych tarnowian do powrotu do

projektu wdrożonego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju - *Miasto znajduje się w czołówce jeśli chodzi o kilka badanych przez nas aspektów wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej. Mowa tutaj o dostępności komunikacyjnej, kapitale*

Forum Inteligentnych Specjalizacji stanowiło z jednej strony podsumowanie działań, które zostały realizowane na rzecz tarnowskich firm i promocji gospodarczej aglomeracji, z drugiej - prezentowało przyszłość i potencjał Tarnowa.

swojego miasta, gdzie zarówno zarobki, jak i perspektywa rozwoju będą decydować o ich przyszłości. Dyskusja, o której mowa, odbyła się nieprzypadkowo podczas tego Forum. W ramach wydarzenia, reprezentanci: agencji rządowej, ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej firmy sektora oraz dyrektora jednej z największych na świecie firm inżynierskich, rozmawiali właśnie o Tarnowie, prezentując dlaczego to właśnie nasze miasto będzie się rozwijać w zakresie tej branży.

Tarnów w czołówce

Doktor Janusz Górecki, szef działu badań ABSL (Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych w Polsce) omówił szczegółową analizę Tarnowa, realizowaną od kilku miesięcy, w ramach pro-

ludzkim. *Warto wspomnieć, że w porównaniu do miast kilkudziesięciotysięcznych, w okolicach 100 tys. mieszkańców i nieco większych, Tarnów zdecydowanie znajduje się w czołówce. To jest bardzo dobra informacja. Co warto podkreślić, rzeczywiście widzę w Tarnowie potencjał, aby miasto stało się bardziej widoczne na mapie usług biznesowych w Polsce. Jest tu na to dobre miejsce.*

Przedstawiciel Agencji Rozwoju Przemysłu, pełnomocnik zarządu Sebastian Murawski, prezentując założenia programu „Fabryka”, który może być realizowany w Tarnowie, zwrócił uwagę na potencjał miasta: – *Miałem okazję odwiedzić kilka miast, które znalazły się w czołówce (naszego badania – red.). Składam wyrazy uznania za państwa*

nesowe odmienią Tarnów?

podjęcie i pełną świadomość tego, do czego zmierzacie. Jesteście przygotowani do tego merytorycznie, od strony marketingowej, macie zasoby infrastrukturalne, których nie mają inne miasta. Wydaje mi się, że Tarnów już jest gotowy na przyjęcie firm z sektora BPO.

Tarnów odwiedził również dyrektor do spraw finansowo-administracyjnych CH2M Jacobs Tomasz Owskiak: Nasza firma zatrudnia na świecie ok. 80 tys. pracowników, większość z wyższym wykształceniem. Świadczymy przede wszystkim usługi. W Krakowie zatrudniamy 1200 osób. **Jak oceniam**

Tarnów? Myślę, że najlepszy dowód na to, jak je oceniam to fakt, że tu jestem. Patrę na nowe pokolenie i to, na czym zaczyna zależeć ludziom, których zatrudniamy, to żeby mieć po prostu dobre życie, bo to już nie jest kwestia „co do garnka włożyć”, tylko aby fajnie żyć. **Wydaje mi się, że takie miejsce jak Tarnów, zapewnia takie dobre miejsce do życia, szczególnie jak już ktoś ma rodzinę, chce się ustabilizować.** Cała infrastruktura tutaj jest na podobnym poziomie jak w Krakowie, ale dużo mniej zatłoczona.

Oferta skrojona na miarę

Dyskusja przeprowadzona w ramach Forum wskazała na silne strony Tarnowa. W okresie, kiedy to nowe branże zaczynają dominować na rynku, to ważne, aby we współpracy z dużymi partnerami stworzyć ofertę dla zagranicznych inwestorów. Dzięki szybkiemu rozwojowi branży w Krakowie, także Tarnów może stworzyć swoją część nowoczesnych usług biznesowych i biurowych. We współpracy z prywatnymi właścicielami nieruchomości, Wydział Rozwoju Gospodarczego od dwóch lat tworzy ofertę dla firm sektora. Opracowany materiał zawiera listę budynków na terenie miasta, które są dostępne dla branży biurowej. Od kilku miesięcy Wydział promuje potencjał miasta wśród przedstawicieli korporacji w całej Polsce.

- Mamy do dyspozycji jeden z najciekawszych terenów inwestycyjnych w Mało-

Firma CH2M Jacobs jest światowym liderem świadczącym usługi z zakresu inżynierii, budowy, dostaw oraz eksploatacji infrastruktury technicznej dla klientów prywatnych i państwowych. W Polsce firma jest obecna od 1996 r. i obecnie zatrudnia ponad 1200 osób, w tym około 600 inżynierów oraz 600 specjalistów różnych branż (księgowość, HR, zakupy, IT), tworzących centrum usług wspólnych. Siedziba firmy mieści się w Krakowie.

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. wspiera przedsiębiorstwa w prowadzeniu i rozwijaniu działalności, a także w realizacji procesów restrukturyzacji. Instytucja odgrywa ważną rolę w zwiększaniu konkurencyjności polskiej gospodarki.

Szeroki wachlarz instrumentów wsparcia obejmuje zarówno produkty finansowe, jak i pozafinansową pomoc w realizacji przedsięwzięć. Spółka łączy także partnerów zainteresowanych nawiązaniem współpracy przy realizacji projektów innowacyjnych.

W ramach Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju, ARP współpracuje z kluczowymi polskimi instytucjami wspierającymi przedsiębiorców oraz dostarcza pakiety rozwiązań w odpowiedzi na bieżące potrzeby i wyzwania biznesowe.

Agencja realizuje również Program Fabryka, którego celem jest zapewnienie warunków rozwoju dla firm z sektora nowoczesnych usług biznesowych, poprzez budowę nowoczesnych biurowców w ośmiu wybranych lokalizacjach w Polsce.

polisce. Teren po starej „kapłanówce” to doskonała lokalizacja na budowę nowoczesnego biurowca. Taka inwestycja jest niezbędna dla przyciągnięcia inwestora branżowego – powiedział Roman Ciepła, prezydent Tarnowa. Oferta, z jaką zwracamy się do inwestorów, jest dostosowywana do ich potrzeb. Mamy dużą świadomość zmian jakie musimy wdrożyć, ale we współpracy z ABSL oraz ARP będziemy przygotowani. Jestem przekonany, że pierwsza z dużych inwestycji już wkrótce rozpocznie się w naszym mieście. Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce cechuje regularny wzrost zatrudnienia oraz poszerzenie zakresu działalności firm posiadających w Polsce swoje centra. Jak można przeczytać w analizie sektora, opracowywanej co roku przez ABSL w pierwszym kwartale 2018 r. w Polsce funkcjonowało łącznie 1 236 centrów usług BPO, SSC, IT, R&D (polskich i zagranicznych) zatrudniających 279 tys. osób. Według prognoz stowarzyszenia do 2020 roku zatrudnienie w branży osiągnie w całej Polsce poziom 340 000 osób.

(LB)

Nowe miejsce dla przedsiębiorców

BUDUJEMY STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

KOMUNALNA

PIASKÓWKA

NOWE TERENY DLA INWESTORÓW - 19 ha

W Tarnowie powstaje jedna z pięciu nowych małopolskich Stref Aktywności Gospodarczej - „Piaskówka-Komunalna” o powierzchni niemal 19 hektarów. Umowa na jej wykonanie została podpisana. Wkrótce rozpoczną się prace.

Stworzenie nowych, atrakcyjnych terenów inwestycyjnych pomoże w zwiększeniu potencjału gospodarczego Tarnowa. - *Tereny Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka-Komunalna” zostały objęte zwolnieniem od podatku od nieruchomości. Część z nich posiada status Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dzięki temu inwestorzy mogą liczyć na ulgi podatkowe* – podkreśla prezydent Tarnowa, Roman Ciepiela. W ten sposób w Tarnowie powstaje kolejne miejsce służące rozwojowi przedsiębiorczości. – *Przeznaczamy pod inwestycje niemal 19 hektarów. To gest w stronę inwestorów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz inwestorów indywidualnych* – dodaje Piotr Augustyński, zastępca prezydenta ds. rozwoju gospodarczego.

Utworzenie strefy, w której będzie rosła liczba inwestorów, a co za tym idzie – miejsc pracy, zwiększy szanse na zmniejszenie bezrobocia w Tarnowie i znalezienie atrakcyjnej pracy. To pociąga za sobą większe wpływy z tytułu

podatków lokalnych, podnosi zasobność społeczeństwa lokalnego, skutkuje powstawaniem nowych firm lub rozwojem już istniejących, zwiększeniem potencjału gospodarczego i społecznego Tarnowa i jego mieszkańców, poprawia ład przestrzenny. Nowa tarnowska Strefa Aktywności Gospodarczej przyniesie

korzyści nie tylko miastu, ale też gospodarce regionu tarnowskiego i kraju, poprzez zwiększenie wpływów fiskalnych, wydatków inwestycyjnych oraz konsumpcyjnych.

Nowy krajobraz

W strefie wybudowane zostaną publiczne drogi gminne, wraz ze zjazdami do działek inwestycyjnych, chodnikami, oświetleniem i odwodnieniem. Nowo powstały układ drogowy zostanie włączony do sieci dróg miejskich Tarnowa. Projekt zakłada również wykarczowanie, zniwelowanie i uzbrojenie terenu oraz wyposażenie go w sieć wodociągową i kanalizacyjną, a także przygotowanie do podłączenia energii elektrycznej, gazu i sieci teletechnicznych. We wrześniu podpisano umowę na wykonanie prac, takich jak przygotowanie projektów budowlanych, wykonawczych oraz specyfikacji technicznej, wykonanie przedmiarów oraz kosztorysów ofertowych, po których możliwe będzie rozpoczęcie prac budowlanych obejmujących prace przygotowawcze, ziemne, budowlane i drogowe. **Zakończenie prac przy tworzeniu Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka” planowane jest na rok 2019, Strefy Aktywności Gospodarczej „Komunalna” na rok 2020.**

Wartość projektu to ponad 11,6 miliona złotych. Tarnów dostał na jego realizację 7,5 miliona z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wykonawcą budowy Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka” zostało Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o. w Mielcu.

(DM)

Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji - wizualizacja

PRZED NAMI NOWA RZECZYWISTOŚĆ

Śmiałe idee wymagają przyszłościowych rozwiązań. Zielone światło dla innowacyjnych przedsięwzięć daje rozwój partnerstwa publiczno-prawnego w Polsce. Podczas konferencji „Nowa rzeczywistość PPP”, zorganizowanej przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, zaprezentowano Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji.

Spośród ponad 100 takich projektów planowanych do realizacji w formule PPP na konferencji zostały zaprezentowane trzy, w tym Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji.

Konferencja „Nowa rzeczywistość PPP” poświęcona była rządowemu #PakietowiDlaPPP i jego wpływowi na rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego

instytucji finansujących, organizacji pozarządowych, sektora prywatnego i instytucji związanych z tematyką partnerstwa publiczno-prywatnego. Uczestnicy podzielili się swoimi doświadczeniami związanymi z projektami PPP. Rozmawiali także o tym, w którym kierunku ich „nowa rzeczywistość” powinna zmierzać.

– po 3 latach przygotowań: współpracy z doradcami, rozpoznawaniu możliwości finansowych miasta i zabezpieczeniu środków do 2038 roku, rozpoczyna się etap wyboru partnera prywatnego. Z przesłanych już siedmiu wniosków potencjalnych partnerów, którzy będą w dalszej kolejności ubiegać się o zamówienie, wybrane zostaną trzy.

Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji zostaną wybudowane na terenach przyległych do tak zwanej Kapłanówki. Będą łączyć działania samorządu, nauki i biznesu. Na ponad 16 tys.m² pomieszczą centrum informatyki, park technologiczno-przemysłowy, Centrum Usług Wspólnych dla mieszkańców Tarnowa i ościennych gmin oraz nowoczesną bibliotekę. Jednym z głównych założeń TGIS jest utworzenie kuźni kadr dla nowych dziedzin gospodarki we współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie i krakowską Akademią Górniczo-Hutniczą. Podpisanie umowy z wykonawcą inwestycji planowane jest na listopad przyszłego roku.

(DM, LB)

Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji to miejsce, w którym współdziałać będą samorząd, nauka i biznes.

w Polsce, zmianom prawnym, dotyczącym PPP i ofercie wsparcia ministerstwa dla projektów, powstających w tym trybie. W spotkaniu, które odbyło się na stadionie PGE Narodowym w Warszawie, udział wzięli przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej – z Krakowa, Tarnowa i Płocka - oraz

Podczas spotkania przedstawiciele Staszowa, Krakowa i Tarnowa omówili stan w realizacji projektów PPP, wspieranych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Prezydent Tarnowa Roman Ciepiał przedstawił prezentację poświęconą Tarnowskim Gniazdom Innowacyjnych Specjalizacji. Jak powiedział

Budynek przy ulicy Krzyskiej - wizualizacja

Zabudowania przy ulicach:
Jara i Błotna - wizualizacja

Budynek przy ulicy Parkowej - wizualizacja

Budynek przy ulicy
Marynarki Wojennej - wizualizacja

Miasto, które żyje

Nowoczesne budownictwo, wysoki standard, strefa zieleni i otoczenie przyjazne mieszkańcom w każdym wieku – to cele, jakie przyświecają polityce mieszkaniowej naszego miasta. W najbliższych latach ponad 500 rodzin będzie mogło skorzystać z oferty mieszkań na wynajem.

Wiele miast staje przed wyzwaniem, jakim jest zapewnienie odpowiedniej liczby atrakcyjnych cenowo mieszkań dla swoich mieszkańców. Jak wiadomo, potrzeby mieszkaniowe zmieniają się wraz z wiekiem, dlatego realizowana polityka mieszkaniowa powinna je uwzględniać.

W Tarnowie najbliższe kilka lat to czas intensywnego rozwoju budownictwa wielorodzinnego, oferującego mieszkania na wynajem.

– *To propozycja dla osób, które chcą w Tarnowie zamieszkać, chcą zamienić mieszkanie, czy dla młodych małżeństw. Już teraz możemy zagwarantować umiarkowane czynsze i bardzo dobrą jakość mieszkań* – mówi Roman Ciepela, prezydent Tarnowa.

Na nowe budynki i kompleksy wielorodzinne wytypowano cztery lokalizacje. Dwie inwestycje powstaną przy ul. Krzyskiej i przy ul. Jara-Błotna. Zrealizują je Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, jak i Miejski Zarząd Budynków, czyli miejskie spółki komunalne. Tarnowska Spółdzielnia Mieszkaniowa, w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego, zrealizuje natomiast dwa wielokondygnacyjne budynki z mieszkaniami na wynajem przy ul. Parkowej i Marynarki Wojennej. Każda z koncepcji uwzględnia pulę

mieszkań przystosowanych do osób z niepełną sprawnością.

Dodajmy, iż nie jest to tego typu pierwszy projekt. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego od czterech lat realizuje projekt budowy zespołu trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Sportowej – Prusa – Reja, z których każdy obejmuje 50 mieszkań i 48 miejsc postojowych. W październiku 2016 r. oddano do użytkowania pierwszy z budynków, aktualnie trwa budowa drugiego.

Słoneczny Stok

W pobliżu Góry św. Marcina przy ul. Błotnej i Jarej powstanie kompleks pięciu wielorodzinnych budynków mieszkalnych, dających łącznie 107 mieszkań. To atrakcyjna oferta dla tych, którzy marzą, by mieszkać nieopodal Parku Sanguszków, z dala od głośnego centrum miasta. Dla rodzin z dziećmi dodatkowym atutem może być sąsiedztwo szkoły publicznej i społecznej, społecznego przedszkola oraz przychodni na ul. Mostowej. Projektując kompleks rozwiązano też problemy z parkowaniem – przewidziano parkingi naziemny i podziemny, które będą mogły pomieścić łącznie 111 samochodów.

Przeźródla dla każdego

Budynek przy ul. Krzyskiej to nie tylko nowoczesna architektura, dobra lokalizacja, nowe mieszkania. Na terenie działki przestrzeń zaplanowano tak, aby osoby w każdym wieku czuły się komfortowo i miło spędzały czas. W północno-wschodniej części budynku, w bezpośrednim sąsiedztwie Klubu seniora, znajduje się widna. Zacięzione ławki w okolicy placu zabaw, altana rekreacyjna, oczka wodne, miejsce na grilla – to tylko niektóre z miejsc służących chwili wytchnienia i odpoczynku. Dla dzieci oprócz wspomnianego placu zabaw, zaplanowano także ścieżkę zdrowia.

Wiele kondygnacji, więcej mieszkań

Na ulicy Parkowej i Marynarki Wojennej w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego powstaną wielokondygnacyjne budynki z mieszkaniami lokatorskimi. Obie lokalizacje są dobrze skomunikowane z resztą miasta. W okolicy planowanych obiektów znajdują się przedszkola, szkoły, obiekty sportowe i tereny zielone lub rekreacyjne, co niewątpliwie stanowi wartość dodaną.

(LB)

„Mieszkaj i Pracuj w Tarnowie”

– startuje pilotażowy program dla specjalistów

Rynek pracy już dawno przestał być miejscem, gdzie to pracodawcy narzucają swoje rygorystyczne wymagania. W dobie zmniejszającego się bezrobocia, to pracownicy zaczynają przejmować inicjatywę i decydować o tym gdzie chcą pracować. Szczególnie poszukiwani są specjaliści reprezentujący wybrane, deficytowe branże. Prezydent Tarnowa Roman Ciepiela, odpowiadając na wnioski zgłaszane przez tarnowskie firmy, od początku października wdraża, we współpracy z Tarnowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego sp. z o.o., specjalny, pilotażowy program „Mieszkaj i Pracuj w Tarnowie”.

Dzięki kolejnym inwestycjom realizowanym przez tarnowski TBS, już wkrótce do użytku zostanie oddany nowoczesny budynek mieszkalny przy ulicy Sportowej. Zgodnie z aktem założycielskim spółki, prezydent Tarnowa ma w tzw. „puli”, spośród oddanych do użytku mieszkań, kilka lokali mieszkalnych. Do tej pory były one zagospodarowywane przez TTBS. Od teraz, z inicjatywy zastępcy prezydenta Piotra Augustyńskiego zostaną one oddane do dyspozycji specjalistom, którzy znajdą zatrudnienie w tarnowskich firmach oraz przedsiębiorstwom działającym na terenie miasta, które złożą stosowny wniosek.

W ramach pilotażu do dyspozycji pracowników i firm zostaną oddane trzy lokale mieszkalne. W procesie starań

Kompleks budynków przy ulicy Sportowej - wizualizacja

wego programu, ta lista może zostać powiększona, zgodnie ze zgłaszanymi przez pracodawców wnioskami.

- To ukłon w stronę rozwojowych tarnowskich firm, aby mogli pozyskać kluczowych dla rozwoju pracowników – mówi zastępca prezydenta Piotr Augustyński. Tego rodzaju rozwiązania są stosowane od stosunkowo krótkiego czasu w Polsce, a wyzwania stojące przed pracodawcami sprawiają, że wsparcie samorządu w tym zakresie jest niezwykle pożądane - dodaje.

nie będzie musiał wpłacać kwoty partycypacji, która w zależności od wielkości lokalu może sięgać nawet kilkudziesięciu tysięcy złotych. Natomiast jak każdy najemca Towarzystwa, będzie zobowiązany wpłacić kaucję i uiszczać czynsz wraz z opłatami za media zgodnie z zasadami obowiązującymi w TTBS sp. z o.o.

Oprócz reprezentowania jednej z branż wskazanych w regulaminie, ważnymi kryteriami będą: ukończone studia pierwszego, drugiego lub trzeciego stopnia, osiągnięcia branżowe oraz znajomość języków obcych. Obowiązkowym natomiast będzie deklaracja rozliczenia podatku dochodowego we właściwym Urzędzie Skarbowym w Tarnowie oraz brak posiadania tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego na terenie miasta. Co ciekawe, punkty mogą być sumowane, jeżeli o mieszkanie starać się będą osoby, które będą wspólnie tworzyć przyszłe gospodarstwo domowe, a spełniają wymienione kryteria.

Więcej informacji na temat programu można znaleźć na stronie internetowej www.tarnow.pl/mieszkaj_pracuj_w_Tarnowie oraz www.tarnowskietbs.pl.

(ŁB)

Wsparcie dla wyspecjalizowanych kadr i firm, w poszukiwaniu pracowników z branż deficytowych zyskało nową, atrakcyjną ofertę.

o przyznanie mieszkania, ważna jest weryfikacja przepisów i regulaminu. Zgodnie z wnioskami pracodawców, jak i wieloma dyskusjami na forum Rady Gospodarczej przy prezydencie, wytypowano grupę 39 zawodów deficytowych, których brakuje na tarnowskim rynku pracy. Po okresie wdrożenia pilotażo-

To kolejna proprzedsiębiorcza inicjatywa w naszym mieście. Dzięki realizacji polityki tarnowskiego TBS, wsparcie dla wyspecjalizowanych kadr i firm, w poszukiwaniu pracowników z branż deficytowych zyskało nową, atrakcyjną ofertę. Pracownik, którzy przejdzie pozytywnie kwalifikację, zgodnie z regulaminem,

Pensjonat na Słonecznym Wzgórzu

Blisko 40 osób z niepełną sprawnością znalazło zatrudnienie w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ „Słoneczne Wzgórze”, który powstał w miejscu dawnego internatu w Parku Sanguszków. Pierwszych gości centrum przyjmie jeszcze tej jesieni.

Pod adresem Sanguszków 28 A z końcem roku zacznie działalność pensjonat, prowadzony przez osoby niepełnosprawne. **Personel zakładu liczy blisko 60 osób, z czego ponad dwie trzecie stanowią osoby z niepełną sprawnością.** Pracownicy obsługują hotelową kuchnię, restaurację, recepcję, zaplecze konferencyjne, zajmą się ogrodem. Wszyscy przejdą odpowiednie szkolenia w ramach aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, która jest głównym celem tego projektu. - *To osoby, które chcą i potrafią pracować, często jednak zdarza się, że latami pozostają bez zatrudnienia, co pociąga za sobą także ich społeczną izolację. Aktywizacja zawodowa ma to zmienić, a prowadzenie pensjonatu pomóc w uświadomieniu zarówno zdrowym, jak i niepełnosprawnym, że nie ma między nimi różnic – mówi Dorota Krakowska, zastępca prezydenta Tarnowa.*

Pensjonat zaprasza

Otwarty dla wszystkich chętnych pensjonat będzie działał w ramach Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”. Placówka mieści się w otoczeniu urokliwego parku, w kompleksie trzech połączonych ze sobą budynków. Pensjonat zajmuje większą część ich powierzchni, w pozostałej znajduje się ośrodek wytchnieniowy „Bezpieczna Przystań” (więcej o nim piszemy na str. 15). Na parterze budynku ulokowano główny hol, recepcję, restaurację, zaplecze socjalne, magazyn, kuchnię, zmywalnię, pomieszczenia przeznaczone do rehabilitacji, łazienki oraz pokoje hotelowe. Te ostatnie znajdują się również na pierwszym piętrze, gdzie mieszczą się też trzy sale konferencyjne, część administracyjna i socjalna. Piwnice pomieściły magazyny, chłodnie,

Fot. P. Topolski

obieralniami warzyw i owoców, pracownię remontowo-porządkową, pralnię hotelową, szatnię personelu, wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, działającą w ramach ośrodka wytchnieniowego „Bezpieczna Przystań”. Hotelowa restauracja będzie organizować imprezy okolicznościowe na około 80 osób, takie jak wesela, komunie i inne imprezy okolicznościowe. Są już pierwsi chętni, którzy zarezerwowali terminy na 2019 i 2020 rok. **Pensjonat liczy 50 miejsc, jest dostosowany do potrzeb osób jeź-**

i umiejętności, niezbędnych do poszukiwania zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Pracownicy ZAZ świadczą między innymi cieszącą się dużą popularnością usługę, związane z porządkowaniem i utrzymaniem ogrodów i skwerów, drobnymi remontami, oprawianiem obrazów. To właśnie oni w ostatnich dniach dbali już o parkową zieleń w otoczeniu pensjonatu, który będą prowadzili. Sadzili i przycinali krzewy i drzewka, zadbali o trawniki i rośliny ozdobne. ZAZ prowadzi też

50 miejsc hotelowych docelowo standard trzygwiazdkowy obiekt w pełni dostosowany do osób z niepełną sprawnością atrakcyjna okolica

dających na wózkach, niewidomych, niesłyszących, cierpiących na chorobę Parkinsona czy autyzm. Przestrzeń jest przyjazna dla osób z niepełnosprawnościami – pensjonat został wyposażony w windy, pętle indukcyjne, oznakowania w języku Braille’a i mapy tyflograficzne, ułatwiające niedowidzącym i niedosłyszącym poruszanie się po obiekcie. Koszt rewitalizacji dawnego internatu wyniósł blisko 11 milionów złotych.

Prężny ZAZ

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”, w ramach którego będzie działał pensjonat o tej samej nazwie, wspiera osoby niepełnosprawne w zdobywaniu kwalifikacji

projekt „Od bierności do aktywności”, wart sześć milionów złotych. Dzięki niemu ponad 200 biernych zawodowo osób niepełnosprawnych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego może skorzystać z opracowanego indywidualnego planu działania i zostanie objętych kompleksowym wsparciem, uwzględniającym różne formy pomocy. Uczestnicy korzystają też z szeroko pojętej edukacji zawodowej, staży, poradnictwa, treningu umiejętności społecznych i doradztwa zawodowego. Część z nich znajduje zatrudnienie w pensjonacie i w ZAZ. Dodajmy, iż w ramach Zakładu Aktywności Zawodowej prowadzone jest mieszkanie wspomagane dla uczestników projektu.

(DM)

OPIEKA PRZEZ CAŁĄ DOBĘ

W listopadzie rozpocznie działalność ośrodek wytchnieniowy, utworzony w budynku po dawnym internacie w Parku Sanguszków. Placówka udzieli wsparcia osobom, które opiekują się chorymi, starszymi i niepełnosprawnymi krewnymi, bliskimi czy sąsiadami.

Nazwa ośrodka wytchnieniowego „Bezpieczna Przystań” trafnie oddaje cel działalności placówki, którym jest przejście na określony czas obowiązków, z jakimi codziennie mierzą się opiekunowie osób całkowicie od nich zależnych. Centrum wytchnieniowe ma piętnaście miejsc dla chorych i niepełnosprawnych z Tarnowa i subregionu tarnowskiego, pozostających na co dzień pod opieką bliskich. Wykwalifikowany personel zapewni pacjentom profesjonalną opiekę zastępczą w czasie, gdy opiekun nie będzie mógł się nimi zająć. – *Takie wsparcie jest potrzebne i oczekiwane, zwłaszcza w obliczu wyzwań, związanych ze starzeniem się społeczeństwa* – podkreśla Dorota Krakowska, zastępca prezydenta Tarnowa do spraw polityki społecznej. Opieka nad osobami niesamodzielnymi jest pracą trwającą 24 godziny na dobę, wymagającą pełnego zaangażowania. Przejęcie obowiązków opiekunów przez wykwalifikowany personel da im szansę na odpoczynek, wyjazd, czy załatwienie swoich spraw. Będą też mogli być spokojni o podopiecznych, którzy w czasie ich nieobecności będą bezpieczni i znajdą się pod fachową opieką zastępczą. Pobyt w ośrodku będzie trwał do dwóch tygodni, w uzasadnionych przypadkach może zostać przedłużony. – *Chodzi o to, aby opiekunom i chorym dać poczucie, że nie są ze swoimi problemami sami. Zależy nam, aby dostali wsparcie, a opieka nad ich bliskimi była realizowana na najwyższym poziomie* – podkreśla Dorota Krakowska, zastępca prezydenta Tarnowa.

Wsparcie w ośrodku i w domu

Placówka powstała w miejscu dawnego internatu Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogrodnicznych. Internat został rozebrany, nowy budynek jest kilkukrotnie większy, dostosowany do potrzeb pacjentów i opiekunów, wyposażony w komfortowe meble i niezbędny sprzęt. Na piętrze jednego z segmentów budynku znajdują się pokoje mieszkalne

z dostępem do łazienki, kuchnia połączona z jadalnią i świetlicą, które pełnią rolę pokoju dziennego pobytu, gabinet pomocy doraźnej, szatnia, pokój socjalny, biuro oraz pomieszczenia gospodarcze. **W Centrum będzie też działać bezpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego.** Udobnie wyposażony sprzęt o łącznej szacunkowej wartości około 870 tysięcy

Teleopieka to system, umożliwiający dzięki specjalnej, prostej w obsłudze opasce na nadgarstek natychmiastowe połączenie z pracującym całą dobę, siedem dni w tygodniu, Centrum Teleopieki. Dyżurujący w nim ratownicy medyczni po odebraniu zgłoszenia ocenią stopień zagrożenia i udzielą pomocy. Centrum poinformuje też między innymi o przystępujących świadczeniach socjalnych, zaoferuje wsparcie psychologa.

cy złotych, od wózków inwalidzkich, materacy przeciwoleżynowych, poprzez balkoniki, kule, czy podnośniki transportowo-kąpielowe, lampę do le-

czenia światłem, koncentratory tlenu, ciśnieniomierze, rotory do ćwiczeń oraz akcesoria ułatwiające kąpiel. Pracownicy wypożyczalni udzielą wypożyczającym informacji o tym, jak prawidłowo używać sprzętu. **Osoby, które nie będą mogły samodzielnie dojechać do centrum wsparcia, będą mogły skorzystać z transportu z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do centrum i z powrotem.** **Jeśli ze względu na przeciwwskazania lekarskie pacjenci nie będą mogli zostać przewiezieni do ośrodka, jego pracownicy będą opiekować się nimi całodobowo w miejscu zamieszkania.** Zakupione zostaną także „opaski życia”, czyli bransoletki na rękę, wyposażone w przycisk alarmowy, pozwalający pacjentowi łatwo i szybko połączyć się z centrum teleopieki i wezwać pomoc. Teleopieka w Tarnowie obejmie kilkadziesiąt osób. Centrum wesprze osoby niesamodzielne i ich opiekunów nie tylko na miejscu, ale również w ich domach, poprzez opiekę środowiskową oraz prowadzenie szkoleń, warsztatów, poradnictwa i grup wsparcia dla opiekunów, działania zwiększające dostęp opiekunów nieformalnych do informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, dofinansowań, świadczeń itp., ułatwiających opiekę i podnoszących jej jakość.

(DM)

W sprawach społecznych nie zwalniamy

Tarnów jest miastem przyjaznym swoim mieszkańcom, dlatego dba o komfort życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej. Świadczenia związane z pomocą społeczną m.in. rodzinne, zasiłki, dodatki mieszkaniowe – to stałe formy pomocy, na jakie mogą liczyć mieszkańcy Tarnowa.

Istotną część stanowią specjalne inwestycje zrealizowane w latach 2015-2017. Ich efektem jest poprawa komfortu życia różnych grup społecznych: od najmłodszych dzieci do przedstawicieli najstarszej generacji tarnowian. Nawet kilkanaście tysięcy mieszkańców Tarnowa korzysta w ciągu roku z różnych form pomocy społecznej. Liczba inwestycji dynamicznie wzrasta, a w ciągu trzech ostatnich lat przeznaczono na ten cel około 300 mln zł.

Mieszkanie podstawą lepszego życia

Mieszkanie jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka, jednak niektórych na własne mieszkanie zwyczajnie nie stać. Zapewnienie mieszkań to jedno z głównych wyzwań stawianych przed samorządami. Dlatego właśnie sprawa ta od lat jest priorytetem Gminy Miasta Tarnów. W 2015 roku oddano do użytku budynki komunalne z 30 lokalami przy ul. Konnej oraz budynek z 58 lokalami przy ul. Spytki. **Dzięki inwestycjom o wartości ok. 10 mln zł w komfortowych mieszkaniach swoje miejsce znalazło niemal 90 rodzin, ponadto wyremontowano 410 mieszkań, dzięki czemu liczba osób czekających na lokal zmniejszyła się.**

Więcej komfortu dla niepełnosprawnych

W tym samym roku nastąpiła także zmiana lokalizacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności - z ul. Okrężnej 4a do budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Goldhammera 3. - *Nowa lokalizacja to przede wszystkim lepsze warunki, brak barier architektonicznych oraz krótszy czas dojazdu dzięki dogodnej lokalizacji* – mówi Dorota Krakowska, zastępca prezydenta Tranowa ds. polityki społecznej. Pomieszczenia, w których przyjmuje się klientów położone są na parterze, a budynek wyposażony jest w windę. Do dyspozycji są dwa gabinety

Zajęcia w Klubie Seniora

Fot. P. Topolski

lekarские, zamiast jednego w poprzedniej lokalizacji, co umożliwia znacznie sprawniejszą obsługę zainteresowanych osób niepełnosprawnych i skraca czas oczekiwania na przyjęcie. Rocznie Zespół wydaje mieszkańcom Tarnowa około 2300 orzeczeń oraz 550 legitymacji osoby niepełnosprawnej. Tak duża liczba interesantów wymagała większej i odpowiednio przystosowanej placówki, którą Urząd Miasta zapewnił.

„Zielona Przystań” w drodze do życia społecznego

Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” to miejsce stworzone z myślą o osobach wykazujących przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które mają trudności w funkcjonowaniu w przestrzeni publicznej. **Ośrodek udziela wsparcia przede wszystkim osobom mającym kłopoty z codziennym funkcjonowaniem, zarówno w środowisku rodzinnym, jak i społecznym.** W „Zielonej Przystani” prowadzone są działania, które aktywizują w procesie nabywania i rozwijania umiejętności samodzielnego funkcjonowania, jak również prowadzenia rehabilitacji zawodowej. W 2017 roku, czyli już dwa lata po uruchomieniu Środowiskowego Domu Samopomocy niemal dwukrotnie poszerzono działalność placówki, z uwzględnieniem osób psychicznie chorych. To pokazuje, że zapotrzebowanie na miejsca stworzone z myślą o ludziach z zaburzeniami psychicznymi wzrasta, a obiekty takie jak

„Zielona Przystań” pomagają nie tylko osobom chorym, ale również zapewniają wsparcie ich rodzinom i bliskim.

W trosce o seniorów

Wraz ze starzejącym się społeczeństwem wzrasta liczba seniorów, którzy coraz częściej chcą wychodzić do ludzi, rozwijając się i próbować rzeczy, których do tej pory nie mieli okazji zaznać. Specjalnie dla nich od 2015 roku Gmina Miasta Tarnowa uruchomiła program „Karta Tarnowskiego Seniora”. **Jak to wygląda w liczbach? Około 70 współpracujących partnerów, ponad 2000 wydanych kart i cztery Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej, jak również Klub Seniora działający przy ul. Gumniska.** To pokazuje, że starość to także radość, a wiek to tylko liczba. Seniorzy, oprócz warsztatów z obsługi komputera, uczestnictwa w zajęciach sportowych, uczą się także języków obcych oraz mają okazję zobaczyć różne pozycje z repertuarów kin i afiszy teatrów.

Sukcesy trzeba doceniać

W zeszłym roku Tarnów otrzymał tytuł „Gminy Wrażliwej Społecznie”, co jest nagrodą za ciężką pracę oraz zaangażowanie w politykę społeczną. Widoczne efekty inwestycji cieszą nie tylko oko, ale również duszę. Mimo wyróżnienia, Miasto nie spoczywa na laurach i wciąż planuje kolejne rewitalizacje, które mają sprzyjać poprawie jakości życia mieszkańców oraz otoczenia, w którym przebywają.

(LB)

MIASTO, KTÓRE SIĘ ZMIENIA

Rynek i jego najbliższe otoczenie są wizytówką każdego miasta, dlatego warto zadbać o nową jakość miejskiej przestrzeni. Trwająca rewitalizacja starówki to szereg działań modernizacyjnych w budynkach otaczających tarnowski rynek. Zakończone częściowo prace obejmują zmianę wizerunku pojedynczych kamienic oraz budynków tworzących ciąg zabudowy. Miasto nie zapomina także o innych lokalizacjach, wymagających inwestycji, również tych poza centrum.

Doskonałym przykładem może być rewitalizacja ul. Spytki, gdzie 3 października została otwarta „Akademia Aktywności” - nowe miejsce na tarnowskiej mapie przyjazne dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom.

Nowe miejsce na mapie Tarnowa

W budynku przy ul. Spytki 1 miasto wygospodarowało przestrzeń, w której od 3 października działa **Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”**. To inicjatywa o charakterze społecznym, otwarta z myślą o dzieciach i młodzieży do 18 roku życia, zamieszkujących przy ul. Spytki oraz jej najbliższą okolicę. - **Działalność Placówki będzie nakierowana przede wszystkim na wsparcie i pomoc dla dzieci oraz ich rodzin. Uczestnicy „Akademii Aktywności” będą mieli zapewnioną opiekę, pomoc w nauce oraz szeroką ofertę zajęć rozwijających osobowość, talent i pasję** – wyjaśnia Dorota Krakowska, zastępca prezydenta ds. polityki społecznej. W placówce będą organizowane zajęcia

plastyczno-muzyczne, edukacyjno-profilaktyczne oraz sportowe, a także szereg imprez kulturalno-rekreacyjnych, w tym wycieczki, wyjścia do kina, pikniki rodzinne i zawody sportowe.

W procesie kształtowania osobowości i charakteru dzieci niezwykle ważna jest obecność oraz postawa rodziców. Dlatego też, w ramach działalności placówki, będą odbywały się zajęcia również dla nich. W tych grupach wsparcia zdobywać będą kompetencje rodzicielskie oraz pomoc psychologiczną w pełnieniu prawidłowych ról rodzicielskich. Dodatkowo cyklicznie będą odbywać się spotkania ze specjalistami, zajmującymi się pracą z dzieckiem oraz budowaniem prawidłowych relacji i postaw rodzic-dziecko.

„Akademia Aktywności” to tylko część inwestycji

Placówka Wsparcia Dziennego to tylko jeden z efektów modernizacji zakończonych w tym roku w Tarnowie. **W ramach inwestycji podjęto się również rewita-**

lizacji całego budynku wraz z otaczającym go terenem. Warunki w lokalach przy ul. Spytki 1A oraz 1C znacznie się poprawiły i pomimo, że nadal trwają prace, a część inwestycji planowana jest w późniejszym terminie, już udało się wiele zrealizować. W ramach zrealizowanych prac remontowych powstał plac zabaw oraz wykonano termomodernizację budynku Spytki 1A. Zagospodarowany zostanie również teren dookoła wraz z utwardzonymi już drogami dojazdowymi do posesji, powstanie kanalizacja opadowa z odprowadzeniem do rzeki Wątok oraz centralne ogrzewanie „etażowe” (dwufunkcyjny piec gazowy w każdym mieszkaniu). Choć na ostateczne zakończenie prac będzie trzeba jeszcze trochę poczekać, pierwszymi zmianami mieszkańcy mogą się już cieszyć.

Rewitalizacja rynku

Renesansowy rynek jest niewątpliwie jedną z wizytówek Tarnowa. W przyszłym roku zostanie wymieniona jego płyta, planowane jest także utworzenie w jednej z jego kamienic Tarnowskiego Parku Doświadczeń. Równie ważna jest jednak przestrzeń dookoła niego, z której na co dzień korzystają mieszkańcy Tarnowa. Dlatego też rozpoczęto modernizację przestrzeni publicznej i mieszkalnej wokół niego, która dotyczy zmiany wizerunku pojedynczych kamienic oraz budynków tworzących ciąg zabudowy przy ul. Wekslarskiej, Żydowskiej oraz ul. Rynek 9 i 17. Wyremontowane zostały już poszczególne klatki schodowe, a to dopiero początek inwestycji. Ważna zmiana dotyczyć będzie systemu ogrzewania. Zakłada ona wymianę pieców kaflowych na ogrzewanie z sieci miejskiej. Zmiana ta wpłynie zarówno na podniesienie standardu budynków, jak również przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza będących wynikiem palenia w piecach. Jest to szczególnie ważne okresie jesienno-zimowym, kiedy coraz częściej musimy zmagać się ze smogiem.

– *W Tarnowie jest jeszcze dużo do zrobienia. **Widzimy potrzeby mieszkańców, wsłuchujemy się w ich głosy i krok po kroku systematycznie realizujemy kolejne inwestycje.** Już teraz wyraźnie widać zmiany, jakie zaszły w mieście i plan na przestrzeni ostatnich trzech lat, a plan na kolejne jest jeszcze bardziej ambitny. I co najważniejsze – realny do wykonania – dodaje Dorota Krakowska.*

(LB)

Zmieniamy komunikacyjne oblicze Tarnowa

We wtorek, 2 października, w siedzibie Urzędu Miasta Tarnowa, podpisana została umowa na rozbudowę ulicy Elektrycznej. Prace rozpoczną się w najbliższych dniach. - To będzie ogromna zmiana jakościowa - podkreśla prezydent miasta, Roman Ciepiela. Koszt inwestycji wynosi 41 milionów złotych.

Umowę sygnowali prezydent Tarnowa, Roman Ciepiela i przedstawiciele firmy Eurovia Polska S. A., która wygrała przetarg na wykonanie zadania i przeprowadzi rozbudowę. - *Ten układ drogowy ma ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego Tarnowa. Rozbudowana Elektryczna pozwoli obsłużyć istniejącą w Tarnowie Strefę Aktywności Gospodarczej. Tworzymy kolejną strefę, bo miasto musi się rozwijać, musi mieć dobrze skomunikowane tereny inwestycyjne* – podkreśla prezydent Tarnowa, Roman Ciepiela. Andrzej Gruszka, dyrektor krakowskiego oddziału firmy Eurovia Polska S.A. zapowiedział, że prace ruszą wkrótce. - *Cieszymy się, że możemy realizować tak ważną inwestycję dla Tarnowa. To zadanie wpisuje się w strategię naszej firmy, w którą wpisana jest obecność na lokalnym rynku. Wykonawca zacznie od robót rozbiórkowych, wyburzeniowych i przygotowawczych, kolejny etap to przebudowa wszystkich sieci, które kolidują z nowym układem drogowym, a następny, planowany na wiosnę, to główne prace drogowe. Prace na Elektrycznej mają się odbywać bez wyłączania ulicy z ruchu, wyjątkiem tylko niezbędnych, krótkich ograniczeń.*

Nadchodzą zmiany

To kolejny krok w kierunku drogowej rewolucji w Tarnowie. **Prace na ulicy Elektrycznej, które rozpoczną się w najbliższych dniach, obejmą odcinek o długości ok 1,5 kilometra.** Cała droga, podobnie jak na ulicy Spokojniej, na której prace zakończą się jeszcze w tym roku, będzie miała cztery pasy – po dwa w każdym kierunku. Wzdłuż zostaną poprowadzone chodniki dla pieszych i ścieżki rowerowe. Zadaniem wykonawcy modernizacji będzie także zbudowanie dwóch rond – pierwsze upłynni ruch na skrzyżowaniu Elektrycznej z ulicą Spokojną i aleją Piaskową, drugie zostanie wybudowane na miejscu obecnego skrzyżowania Elektrycznej z Klikowską

Fot. P. Topolski

Od lewej Marek Kaczmarczyk, Andrzej Gruszka, Roman Ciepiela, Sławomir Kolasiński

i Wyszyńskiego. W ramach inwestycji konieczne będzie również wybudowanie przepustu na potoku Klikowskim, przebudowa przejazdu kolejowego i montaż ekranów akustycznych. **Koszt rozbudowy ulicy Elektrycznej to 41 milionów złotych, uzyskane przez miasto dofinansowanie unijne wyniosło około 25,5 miliona złotych.** Rozbudowa zakończy się we wrześniu 2019 roku

To nie koniec...

Kolejnym etapem prac w północnej części Tarnowa będzie przebudowanie i poszerzenie ulicy kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ich zakończenie będzie oznaczało, że wygodną, szeroką drogą pojazdy będą mogły dojechać do ronda na skrzyżowaniu z ulicą Mościckiego. Stąd, kierując się na południe, już można dotrzeć do ulicy Warsztatowej. Jej część została wyremontowana przy okazji modernizacji wiaduktu kolejowego. Zarząd Dróg i Komunikacji jest w trakcie przygotowywania przetargu na rozbudowę dalszego jej odcinka – do ulicy Krakowskiej. Wzdłuż jezdni o nawierzchni bitumicznej zaplanowano chodniki i ścieżki rowerowe, a także zjazdy z kostki betonowej. Konieczna będzie również przebudowa całej infrastruktury podziemnej (gazociąg, wodociąg, kanalizacja deszczowa, sieć elektryczna i teletechniczna) oraz wymiana oświetlenia. Na skrzyżowaniu Warsztatowej i Krakowskiej zostanie wybudowane rondo. Jeden ze zjazdów poprowadzi ulicą Zakładową aż do Tuchowskiej. Zlecenie prace koncepcyjnych w zakresie realizacji połączenia ul. Kra-

kowskiej z ul. Tuchowską poprzez ul. Zakładową, planuje się zlecić jeszcze w tym roku. Wyjazd zostanie zlokalizowany poniżej obecnego połączenia z obwodnicą. Układ komunikacyjny pomiędzy Tuchowską a aleją Tarnowskich zyska zupełnie nową jakość. Cała inwestycja, której dokumentacja projektowa jest już w trakcie realizacji, zostanie podzielona na cztery części. Przede wszystkim będzie przeprowadzona modernizacja całej ulicy Tuchowskiej, do granic miasta. **Jezdnia zostanie poszerzona – ma mieć po dwa pasy o szerokości 3,5 metra.** Wzdłuż niej powstaną ciągi piesze i rowerowe, zatoki autobusowe i nowe oświetlenie. Przy Tuchowskiej zaplanowano również parking na 82 samochody. Rondo turbinowe ma mieć po dwa pasy na każdym wlocie i dwa pasy na dwóch wylotach z ulicy Tuchowskiej. Stąd jezdnia zostanie poprowadzona terenem starej linii kolejowej aż do alei Tarnowskich, gdzie – za remontowanym wiaduktem – powstanie kolejne rondo, łączące ją z ulicą J. Dąbrowskiego. Część ulicy Tuchowskiej, na wysokości kościołka św. Trójcy, zostanie wyłączona z ruchu samochodowego – będzie służyła rowerzystom i pieszym. Prace nad nowym układem komunikacyjnym Tarnowa są bardzo zaawansowane. Północny odcinek będzie gotowy do końca przyszłego roku. Pozostałe fragmenty częściowo już zostały wykonane. Systematycznie projektowane są kolejne elementy, tak by jak najszybciej mogły stanowić całość.

(LB)

Fot. P. Topolski

Tabor MPK Tarnów jest jednym z najnowocześniejszych w kraju

Nowoczesny tabor tarnowskiego MPK

Jeździł po Tarnowie przez 23 lata, pokonał w tym czasie półtora miliona kilometrów, a w ostatni weekend września został uroczystie pożegnany przez mieszkańców i przeszedł na zasłużoną emeryturę. Jelcz 120 M, ostatni taki pojazd w tarnowskim MPK, będzie teraz kawiarenką przy Pałacu Młodzieży.

Autobus żegnała barwna, szalona parada w stylu lat 70, z udziałem tarnowskiego zespołu Leliwa Jazz Band. Wybór nie był przypadkowy, bo właśnie w tym czasie w Polsce ruszyła produkcja podobnych autobusów marki Jelcz. Produkcowane w fabryce w podwrocławskim Jelczu pojazdy powstawały na licencji francuskich autobusów berliet. Pożegnany uroczystie jelcz 120 M, nieznaczna modyfikacja kultowego, najbardziej znanego i popularnego w Polsce jelcza PR 110, liczył sobie 23 lata i przez tyle też lat woził pasażerów tarnowskiego MPK. Podobnie jak inne autobusy tej marki, spisywał się niezłe, był jednak mało odporny na rdzę i wielokrotnie przechodził wymianę fragmentów karoserii i innych części. Wysokopodłogowy, mało komfortowy pojazd od dawna już nie spełniał oczekiwań pasażerów i obecnych standardów, produkowane współcześnie autobusy są też nieporównywalnie wygodniejsze i trwalsze. Jerzy Wiatr, prezes zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, przyznaje, że choć trudno o jelczach myśleć z sentymentem, to autobus zasługuje na dobre słowo. - *Z pewnością wielu mieszkańców Tarnowa będzie się kojarzył z ich młodością, z dobrymi wspomnieniami. Dlatego żegnając jelcza, podziękowaliśmy mu za długoletnią, ciężką służbę.* W tym roku pracę zakończył też jelcz, pochodzący z 1987 roku, a kolejne cztery, już

nie używane i nieco młodsze, zostaną sprzedane. W trasy wyjeżdżają już tylko trzy nowej generacji, niskopodłogowe jelcze L 101, wyprodukowane w 2004 roku. - *Zostaną wycofane z użytku w październiku, wraz z przybyciem pięciu nowych solarisów alpino. W ten sposób w tarnowskim MPK era jelczów ostatecznie się zakończy* – mówi prezes Wiatr. Autobusy marki jelcz jeździły po Tarnowie od połowy lat 70-tych XX wieku. Przejechały w tym czasie setki milionów kilometrów - pokonały tam i z powrotem odległość od Ziemi do Słońca.

Komfort i bezpieczeństwo pasażerów

Tabor Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Tarnowie liczy 95 autobusów. Wszystkie są nowoczesne i wygodne, monitorowane i klimatyzowane, w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone we wszelkie elektroniczne udogodnienia dla pasażerów, takie jak tablice LED czy system informacji głosowej dla niedowidzących, dotykowe kasowniki współpracujące z kartą miejską oraz ekrany LCD, pokazujące na wygodnej mapie trasę przejazdu autobusu. Po zakończeniu prowadzonego właśnie w Tarnowie projektu Integracji Transportu Publicznego, autobusy, kursujące w pobliżu

dworca PKP już w listopadzie będą wyświetlały także informacje o odjazdach i przyjazdach pociągów. MPK dysponuje zarówno pojazdami większymi, liczącymi 12 metrów długości i mniejszymi, dziewięciometrowymi, przeznaczonymi do centrum miasta. 40 kupionych w poprzednim i bieżącym roku autobusów, które już wożą pasażerów tarnowskiego MPK, jest napędzanych ekologicznymi silnikami Euro6, niemal całkowicie eliminującymi wydzielenie szkodliwych substancji i zanieczyszczeń. 21 pojazdów napędzanych jest gazem CNG, a pozostałe są przystosowane także do zasilania paliwem odnawialnym - biodieselem. MPK nie tylko kupuje nowe pojazdy, ale też modernizuje pozostałe. - *Dzięki temu dysponujemy jednym z najnowocześniejszych i najlepszych taborów w kraju* – podkreśla prezydent Tarnowa Roman Ciepiela.

Znajdź swój autobus na Google Maps

MPK nie tylko wymienia autobusy na nowe, ale wprowadza też inne udogodnienia. Tarnów jest jedynym miastem w Polsce z realnymi czasami odjazdu w Google Maps. Aplikacja

ułatwia poruszanie się po mieście zarówno mieszkańcom, jak i turystom. Wystarczy wpisać swoją lokalizację, wybrać punkt docelowy oraz środek transportu, a aplikacja z dokładnością co do minuty pokaże drogę do celu. Użytkownicy mogą również wyświetlić mapę z rzeczywistym widokiem, czyli street view, co usprawnia poruszanie się po nieznanym mieście. To spore ułatwienie dla osób nie znających nazw przystanków, rzadko bywających w mieście i nie zorientowanych w liniach komunikacyjnych. Warto też korzystać z aplikacji MyBus.

(DM)

WYPRÓBUJ TARNOWSKI ROWER MIEJSKI

Od połowy października tarnowianie będą mogli jeździć rowerami z miejskiej wypożyczalni. Prace przy montażu stacji rowerowych dobiegły końca, podobnie jak koordynacja elektronicznych systemów wypożyczalni.

Stacji, z których będzie można wypożyczyć rower, będzie w Tarnowie 10. Pomieszczą łącznie 100 rowerów dla dorosłych i 10 rowerków dziecięcych. Rowerowe stacje znajdziemy przy dworcu PKP, na Placu Sobieskiego, obok Centrum Sztuki Mościce, na osiedlu Zielonym, obok szkoły przy ulicy Krzyńskiej, na górze świętego Marcina, przy

Fot. L. Bielatowicz

Każdy może zgłosić usterkę roweru i poprosić o jej usunięcie za pomocą aplikacji, formularza kontaktowego na stronie internetowej lub dzwoniąc na infolinię. Operator apeluje, żeby przekazywać zgłoszenia, bo bezpieczeństwo użytkowników jest najważniejsze. Infolinia 14 635 15 15.

ulicy Kwiatkowskiego w Mościcach, na placu Jana Szczepanika, przy Parku Strzeleckim i na osiedlu Koszyckim. Każda stacja pomieści od dziesięciu do dwudziestu miejsc do pozostawienia rowerów. Rowery dla dzieci w największej liczbie będzie można znaleźć na stacjach, znajdujących się w pobliżu Parku Strzeleckiego i przy Centrum Sztuki Mościce. Przetarg na przygotowanie i obsługę Tarnowskiego Roweru Miejskiego wygrała firma Nextbike, której systemy działają też między in-

nymi w Warszawie, Katowicach, Gliwicach, Kaliszu, Białymstoku, Szczecinie, Lublinie i Opolu. Mieszkańcy, którzy uczestniczyli w pikniku rodzinnym na Tarnowskich Błoniach, mieli okazję obejrzeć i przetestować rowery w czasie zorganizowanej z okazji Dnia Babiego Lata prezentacji miejskich jednośladów.

Pół godziny za darmo

Pierwsze 30 minut jazdy miejskim rowerem będzie darmowe dla mieszkańców Tarnowa, posiadających Kartę Miejską w wersji premium. Dla pozostałych użytkowników bezpłatny czas przejazdu wyniesie 20 minut. Opłata inicjalna, czyli kwota uiszczana przez użytkownika przy rejestracji w systemie, wyniesie 10 złotych. Rejestracja w systemie będzie możliwa przez internet, na stronie www.rower.tarnow.pl, i za pomocą aplikacji o tej samej nazwie. Wypożyczenie roweru od 20 minut do godziny kosztuje 2 złote, druga godzina to koszt 3 złotych, trzecia - 4, czwarta i kolejne - 6 złotych. Posiadacze Tarnowskiej Karty Miejskiej w wersji premium po wykorzystaniu darmowych 30 minut zapłacą mniej - złotówkę za pierwszą godzinę, za drugą - 2 złote, za trzecią - 3 i za każdą kolejną po 4 złote. Rowery należy oddać do

12 godzin od wypożyczenia. Za przekroczenie tego czasu trzeba będzie zapłacić 200 złotych kary.

Rozkład jazdy łatwo dostępny

W drugiej połowie października pasażerowie tarnowskiej komunikacji miejskiej będą mogli także korzystać z wygodnego systemu tablic elektronicznych, wy-

Fot. P. Topolski

świetlających rzeczywisty, liczony w minutach czas przyjazdu autobusu. Tablice świetlne zawisną docelowo na 50 tarnowskich przystankach komunikacji miejskiej, dobiegają właśnie końca prace przy instalowaniu słupów i doprowadzaniu do nich potrzebnych instalacji. Tablice będą przekazywać informacje o przyjazdach autobusów na podstawie danych z GPS. Pasażerowie będą mogli uzyskać również za pomocą aplikacji na smartfony i tablety. Działał będzie także system głośnomówiący, ułatwiający korzystanie z rozkładów jazdy osobom niewidomym i słabo widzącym, znany już z tarnowskich autobusów.

(DM)

Wszystkie rowery są wyposażone w błotniki, bagażniki i oświetlenie, tak, żeby jazda po mieście była bezpieczna i komfortowa.

Rower wypożyczymy za pomocą terminalu na stacji rowerowej, aplikacji mobilnej oraz poprzez kontakt z całodobową infolinią.

Do zarejestrowania się w systemie potrzebne będą dane osobowe, numer telefonu i adres e-mail.

Opłata inicjalna, uiszczana przez użytkownika przy rejestracji w systemie wynosi 10 złotych.

O rowery dba operator systemu – usuwa usterki, robi przeglądy, w razie potrzeby zabiera rowery do serwisu.

Marzenie, które się spełnia

Czekali na nią od lat: uczniowie, nauczyciele oraz mieszkańcy Tarnowa. Dziś rośnie w oczach.

Mowa o nowoczesnej i funkcjonalnej sali koncertowej, jaka powstaje przy ul. Lippóczego. 11 czerwca w obecności uczniów i dyrekcji Zespołu Szkół Muzycznych została podpisana umowa na jego rozbudowę. Dziś, cztery miesiące po tym wydarzeniu, wykonano fundamenty sali wraz z izolacją oraz ciąg kanalizacji deszczowej w zachodniej części obiektu. - *Obecnie wykonywane są ściany nadziemia budynku. Działania te będą kontynuowane. Rozpoczęto także montaż kanalizacji sanitarnej w południowym skrzydle sali* – mówi Rafał Nakielny, dyrektor Wydziału Infrastruktury Miejskiej.

Brak odpowiedniej przestrzeni koncertowej utrudnia nie tylko codzienną pracę nauczycieli i uczniów, ale również prowadzenie działalności artystycznej. **W szkole działają orkiestry szkolne, chóry, zespoły kameralne, a ich praca jest utrudniona. Cały skład orkiestry nie jest w stanie zmieścić się w dostępnych obecnie salach. Co ważne, z powstającej sali koncertowej skorzystają nie tylko muzycy, ale także soliści wydziału wokalnego, którzy przygotowują się do występów na scenie.**

- *Postępujące prace bardzo nas cieszą. Przez wiele lat nasi wychowankowie byli zmuszeni korzystać z innych obiektów, aby rozwijać swoje talenty. Teraz to się zmienia i jest to zmiana, na której zyskają wszyscy: uczniowie będą mogli szkolić swoje umiejętności, nauczyciele będą mieli miejsce do prowadzenia warsztatów muzycznych, szkoła natomiast zyskała szansę na rozwój. Prowadzenie działalności koncertowej skierowanej do szerokiego grona melomanów jest bowiem nieodłącznym*

Sala koncertowa - wizualizacja

Fot. A. Gawle

Sala koncertowa rośnie w oczach

elementem pracy szkoły – mówi Jolanta Światłowska, dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych.

Przypomnijmy, przedmiotem inwestycji jest budowa budynku dydaktycznego z salą koncertową na 240 osób i salą gimnastyczno-baletową wraz z łącznikiem z istniejącym budynkiem Domu Perkusisty. Obiekt będzie wyposażony w szereg nowoczesnych instalacji oraz urządzeń m.in. system monitoringu, system sygnalizacji pożaru i włamania oraz okablowanie strukturalne. Budynek będzie

w pełni dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Zmieniony zostanie także sposób zagospodarowania terenu wraz z budową parkingu, boiska zewnętrznego, placu zabaw i infrastruktury towarzyszącej. Inwestycja obejmuje również budowę sieci kanalizacji deszczowej sanitarnej oraz wodociągowej. **Planowany termin zakończenia prac wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu to 31 lipca 2019 r. Wartość inwestycji to prawie 21,5 mln zł.**

(LB)

Przyjdź, przeczytaj, wypij kawę

Poranna prasówka przy kawie? Dlaczego nie? Od października przy ul. Krakowskiej 4 działa czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Czytelnicy znajdą w niej aktualną prasę, automat z kawą, wygodne krzesła oraz sofę. Będzie też regał do bookcrossingu,

służący chętnym do wymieniania się książkami, które będzie można czytać na miejscu lub zabrać do domu. Ewa Stańczyk, dyrektor Miejskiej Biblioteki im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie podkreśla, że czytelnia będzie też miejscem spotkań. - *Do tej pory na spotkania z autorami, promocje książek czy warsztaty wykorzystywaliśmy czytelnię na drugim piętrze. Teraz takie wydarzenia będziemy mogli organizować w miejscu łatwiej dostępnym dla starszych czy niepełnosprawnych czytelników.*

Serdecznie zapraszamy.

To był dobry czas...

Filmy, koncerty, spektakle, nauka tańca, strefa kibica... Oddany w czerwcu letni amfiteatr przy ul. Kopernika spełnił oczekiwania mieszkańców, stając się miejscem rozrywki i kameralnych spotkań.

Na brak atrakcji tarnowianie nie mogli narzekać. Zarządzające obiektem Tarnowskie Centrum Kultury zadbało o różnorodny repertuar, dzięki czemu z oferty obiektu mógł skorzystać dosłownie każdy: wakacyjne poranki przeznaczone były dla najmłodszych, popołudnia i wieczory należały zaś do młodzieży i dorosłych. – *Czasy się zmieniają i trzeba do nich dostosować funkcję obiektu* – mówił Tomasz Kapturkiewicz, dyrektor TCK, podczas otwarcia amfiteatru.

Przez cztery miesiące na amfiteatralnej scenie odbyło się 129 wydarzeń, w tym 28 koncertów, 44 seanse filmowe, 3 letnie potańcówki, 16 turniejów szachowych, 5 zajęć tanecznych oraz 3 inne przedsięwzięcia (pikniki, wspólne czytanie). Dużym zainteresowaniem cieszyła się także zorganizowana w nim Strefa Kibica, dzięki której fani piłki mogli wspólnie przeżywać sportowe emocje (30 transmisji meczów). Łącznie amfiteatr podczas odbywających się w nim imprez odwiedziło ponad 16 tys. osób. Wraz z nadejściem jesieni, scena amfiteatru opustoszała. Ożyje wiosną – 1 maja ponownie pojawią się na niej artyści. Przypomnijmy, modernizacja obiektu kosztowała około 2,3 miliona złotych. Miasto uzyskało na ten cel unijną dotację, w maksymalnej wysokości 750 tysięcy. (LB)

Jakość niejedno ma imię

Dobiegają końca prace remontowe zaplecza technicznego teatru. Trwające od lutego prace, zgodnie z planem, powinny zakończyć się w tym miesiącu. Łączny koszt przedsięwzięcia to ponad 6 milionów złotych. Miasto wsparło przedsięwzięcie kwotą prawie 2 mln złotych.

W modernizowanym zapleczu znajdzie się sala prób, której do tej pory nie było w teatrze. Zostaną wyremontowane i wyposażone pracownie teatralne: stolarska, plastyczna i krawiecka. W miejscu wyburzonego garażu powstaje nowoczesny dwu-

poziomowy magazyn o powierzchni niemal pół tysiąca m², gdzie będą składowane dekoracje ze spektakli. Pojawi się także przenośnik taśmowy ułatwiający szybką zmianę dekoracji. Dobudowana została jedna kondygnacja na istniejącym budynku zaplecza, gdzie powstanie pięć pokoi gościnnych dla twórców wraz z zielonym tarasem. Dla lepszej komunikacji pojawi się nowa klatka schodowa oraz winda, z której będą mogły korzystać osoby z niepełną sprawnością. Realizacja projektu umożliwi dostosowanie całego zaplecza technicznego do obowiązujących przepisów budowlanych oraz BHP. Teren zaplecza zostanie na nowo wybrukowany i pojawią się miejsca parkingowe, również dla osób niepełnosprawnych. (LB)

Co? Gdzie? Kiedy?

16 PAŹDZIERNIKA GODZ. 18.00

Puellae Orantes

Koncert z okazji 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na papieża.

Bazylika Katedralna w Tarnowie, wstęp wolny.

18 PAŹDZIERNIKA GODZ. 12.00

„Śluby panińskie” Aleksander Fredro

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

18 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

„Serce nie sługa” Paweł Domagała

Spotkanie z cyklu „Goście Łukasza Maciejewskiego. „Serce nie sługa” to film o poszukiwaniu miłości. To zabawne i przejmujące spojrzenie na współczesne związki. Związki ludzi, którzy przestali wierzyć w miłość, choć w głębi duszy właśnie na taką prawdziwą miłość czekają. W jednej z głównych ról **Paweł Domagała**. Po projekcji spotkanie z aktorem. *Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 15 zł*

19 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

„W pokoju obok” Sarah Ruth

Spektakl teatralny +16

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Jitka Čechová

Koncert fortepianowy

Koncert towarzyszący Międzynarodowemu Festiwalowi Pianistycznemu Królewskiego Miasta Krakowa. W programie utwory **Bedřicha Smetany**.

Jitka Čechová ukończyła studia pianistyczne w Pradze. Jej umiejętności muzyczne nabrały pełnego rozkwitu podczas studiów podyplomowych u Eugena Indjica w Paryżu i Vitali Berzona we Freiburgu. Swoją warsztat szlifowała także podczas kursów mistrzowskich. Jest laureatką wielu międzynarodowych konkursów. Jako solistka cieszy się szczególnym uznaniem

w większości krajów europejskich, a także w RPA, Ameryce Północnej i Południowej oraz Japonii, gdzie współpracuje z wybitnymi orkiestrami i dyrygentami, a także występuje jako kameralistka. Prowadziła kursy mistrzowskie w Pradze, Londynie, Northern College of Music w Manchesterze, Brasillii i Campos do Jordao, Colburn School University w Los Angeles, Eau Claire w Wisconsin oraz w Luksemburgu. *Sala Lustrzana, wstęp wolny.*

20-28 PAŹDZIERNIKA

8. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA

Święto polskiej i światowej sztuki tańca współczesnego. Gromadzi uznane, nowatorskie zespoły oraz artystów doświadczonych i debiutujących. Popularyzuje dokonania teatru tańca i zwraca uwagę na niezwykle środowisko twórców sztuki tańca. Jest też miejscem wymiany doświadczeń, współuczestniczenia w tańcu terapeutycznym, w konfrontacji konkursowej i w mistrzowskich konsultacjach. Wystąpią **Richard Alston Dance Company** z Wielkiej Brytanii, **Szeged Contemporary Dance Company** z Węgier, **Polski Teatr Tańca** z Poznania, **Kielecki Teatr Tańca**, **Teatr V6** z Łodzi oraz młodzi, niezależni tancerze.

Szczegóły na www.scenaotwarta.pl

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł, Karnet 140 zł.

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

„W pokoju obok” Sarah Ruth

Spektakl teatralny +16

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

Richard Alston Dance Company

Scena Otwarta

„Proverb and Other Dances”. Zespół cieszy się międzynarodowym uznaniem i 25 letnią tradycją. Richard Alston to artysta, który poświęca wiele uwagi choreografii oraz muzyce, która jej towarzyszy. Londyński zespół teatru tańca tworzą wykształceni tancerze, którzy wspólnie odnieśli wiele sukcesów podczas międzynarodowych wydarzeń. Wśród nich Anna Jurek, absolwentka Ogniska Baletowego działającego przy CSM.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

„Płuca” Duncan Macmillan

Spektakl teatralny +16

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

21 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 16.00

CineMarzenie: „Nieposłuszne”

Esti jest młodą, przykłądną żoną w małej, zamkniętej, żydowskiej społeczności, w której wszyscy się znają i wzajemnie obserwują. W życiu Esti pojawia się Ronit, jej dawna kochanka i pierwsza miłość. Kiedy namiętność sprzed lat wybucha na nowo, żadna z nich nie zamierza podporządkować się regułom. W rolach głównych znakomite Rachel Weisz i Rachel McAdams.

Kino „Marzenie, bilety: 10 zł

21 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

„W pokoju obok” Sarah Ruth

Spektakl teatralny +16

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

21 PAŹDZIERNIKA GODZ. 19.00

Teatr V6 Teatr Tańca

Scena Otwarta

„Aquarius” – spektakl taneczno-akrobatyczny. Bajkowa sceneria, efektowne kostiumy inspirowane morskimi stworzeniami oraz imponujące akrobacje w sieci, na szarfie, akrobacje powietrzne. Widowisko familijne przygotowane przez Teatr Tańca V6, którego znakiem rozpoznawczym jest unikalny charakter wzorowany na cirque nouveau oraz łączenie tradycji z nowoczesnością.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł

21 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

„Płuca” Duncan Macmillan

Spektakl teatralny +16

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

22-31 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 10.00-18.00

Tarnów Pierwsze Niepodległe Wystawy w TCK

„Wolność i poeci”

Ekspozycja oparta jest na tekstach poetyckich polskich autorów, tworzących na przestrzeni ostatnich trzech wieków – od romantyzmu po współczesność. Zaprezentowane teksty mówią o wolności. W wystawie wykorzystane zostały utwory: C. K. Norwida, A. Mickiewicza, J. Słowackiego, A. Asnyka, M. Konopnickiej, A. Słonimskiego, L. Staffa, J. Tuwima, K. K. Baczyńskiego, W. Szymborskiej, S. Barańczaka, E. Lipskiej, J. Harasymowicza, T. Różewicza. Ekspozycja bogata jest w ilustracje przedstawiające dzieła plastyczne polskich malarzy, rzeźbiarzy, fotografików.

Wystawa radioodbiorników i radiostacji z okresu II Wojny Światowej
Ekspozycja z prywatnych zbiorów Zbigniewa Wilczyńskiego.

Galerie TCK, Rynek 5, wstęp wolny.

23 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Oh Happy Day!

Jubileusz 15-lecia Tarnowskiego Chóru Gos.pl

Koncert będzie okazją do zaprezentowania zupełnie nowych utworów, jak i powrotu do kilku dobrze już znanych pieśni czarnej muzyki gospel. Jak zawsze będzie mnóstwo dobrej energii, tańca i radości. Gościem specjalnym koncertu będzie charyzmatyczny wokalista i dyrygent muzyki gospel z Wielkiej Brytanii – Colin Williams. Wydarzenie, będzie kulminacją obchodów 15-lecia powstania zespołu.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 30 zł.

25 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11.00, 17.00

„Balladyna”
Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solskiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

25 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 12.30, 18.00

Kielecki Teatr Tańca

Scena Otwarta

„Alicja w Krainie Czarów”. Widowisko łączące tradycyjną wersję utworu literackiego ze współczesną kulturą i sztuką XXI wieku. Nowatorskie pomysły twórców to pojawienie się między innymi niezwykle malowniczych postaci towarzyszących Alicji, takich jak Kot o kilku obliczach, barwne Motyle, czy też stepujący Stonóg. Niezwykłość przedstawienia podkreślona została poprzez warstwę plastyczną obrazu: ponad 200 przygotowanych z rozmachem, oryginalnych kostiumów oraz bajkową scenografię.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł.

26 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11.00

„Balladyna” Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L., ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

26 PAŹDZIERNIKA GODZ. 19.00

Polski Teatr Tańca
w Poznaniu

Scena Otwarta

„Wesele. Poprawiny”. W spektaklu spotykają się różne pokolenia Polaków. Pokolenie naszych dziadków i rodziców, których doświadczenia rzeźbiły ruchy płyt tektonicznych historii i przemian społecznych. Są medium, żywymi ogniwami łączącymi nas z minionym czasem. Co ten międzypokoleniowy dialog z Wyspiańskim, powie nam o nas samych i dzisiejszej Polsce? Spektakl z udziałem artystów Polskiego Teatru Tańca oraz uczestników warsztatów teatralno-tanecznych 55+.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł.

26 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

Muniek i Przyjaciele

Akustyczna odsłona koncertów w wykonaniu Zygmunta „Muńka” Staszczyka, lidera formacji T. Love. W koncertach towarzyszą Muńkowi: **Cezariusz Kosman** – bass, gitara oraz **Janek „Jahlove” Pęczak** – gitara akustyczna. Podczas koncertów zespół prezentuje utwory z solowych projektów Zygmunta Staszczyka, jak również akustyczne wersje dobrze znanych przebojów grupy T. Love. Warto podkreślić, że Zygmunta Staszczyka nie wymyślił się na tę okazję od nowa. Jest dokładnie taki, jakim znamy go z T. Love, tylko bardziej dojrzały, mniej cyniczny, z większą wyrozumiałością traktuje bohaterów swoich, jak zwykle do bólu życiowych, tekstów.

Kino „Marzenie”, bilety w cenie 50 zł.

26 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

„Bądź taka, nie bądź taka”
Joanna Satanowska

Spektakl teatralny

Teatr im. Ludwika Solskiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

27 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

„Balladyna”
Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solskiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł

27 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Monika Kuszyńska
& Krzysztof Piasecki

Koncert charytatywny organizowany przez Fundację „Podziel się nadzieją”.

Hala PM, ul. Gumniska 28, bilety: cegiełki.

27 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.30

Wielcy sarmaci tego kraju/
wielkie sarmatki tego kraju

Wystawa jest przygotowywana z okazji obchodów 100-lecia Niepodległości przez Polskę, a pokazane na niej prace dotyczyć będą sarmatyizmu – jednego z fundamentalnych elementów polskiej tożsamości. Sarmatyizm zinterpretowany zostanie przez współczesne artystki i artystów. W przestrzeni galerii, oprócz sztuki współczesnej, pojawią się także oryginalne dzieła barokowe, neobarokowe, neosarmackie, postsarmackie, „odpryski” sarmatyizmu z różnych epok, judaika, stroje szlacheckie. Artyści i artystki, m.in.: Tomasz Armada, Zuzanna Bartoszek, Agata Bogacka, Zuzanna Czebatul, Martyna Czech, Elżbieta Drużbacka, Krzysztof Gil, Hyon Gyon, Zofia Krawiec, Kamil Kukla, Jacek Malczewski, Karol Radziszewski, Uta Sienkiewicz, Mikołaj Sobczak, Wojciech Ireneusz Sobczyk, Zofia Stryjeńska, Piotr Urbaniec, Łukasz Wojtanowski. Dzieła sztuki dawnej ze zbiorów: Muzeum Okręgowego w Tarnowie, Muzeum Narodowego w Krakowie i Biblioteki Narodowej.

BWA w Parku Strzeleckim, wstęp wolny.

27 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

„Bądź taka, nie bądź taka”
Joanna Satanowska

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solskiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

28 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11.00

„Kochałem tak
jak ty zapewne...”

Salon Poezji Tadeusza Gajcego i Zdzisława Stroińskiego. Czytają: Matylda Baczyńska i Ireneusz Pastuszek.

Teatr im. L. Solskiego, ul. Mickiewicza 4, wstęp wolny

28 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

„Balladyna”
Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solskiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

28 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

Szeged Contemporary Dance Company

Scena Otwarta

„The Four Season – Feminizma” („Cztery Pory Roku – Feminizm”)

„The Rite of Spring” („Święto Wiosny”)

Wiodący węgierski teatr tańca współczesnego z blisko 30 letnią tradycją, którego choreografem jest Tamás Juronics. Wieczór festiwalowy z udziałem węgierskiego teatru to impresja o kobietach we współczesnym świecie, oparta na muzyce A. Vivaldiego oraz współczesna interpretacja baletu Strawińskiego w kontekście społeczeństwa, które zaczyna rozumieć, że pojawienie się nowego życia wymaga wspólnej ofiary.

Centrum Sztuki Mościce, ul. Traugutta 1, bilety: 25-45 zł.

28 PAŹDZIERNIKA GODZ. 20.00

„Bądź taka, nie bądź taka”
Joanna Satanowska

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

29 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

Gala VII Festiwalu Niepodległości
i Finałowa Projektu „Pierwsi Niepodlegli”

Wydarzenie którego punktem kulminacyjnym będzie prapremiera pełnometrażowego filmu dokumentalnego „Pierwsi Niepodlegli, czyli Listopad zaczął się w październiku”.

Pokaz poprzedzi gala, z tradycyjną już ceremonią wręczenia osobom zasłużonym dla krzewienia patriotyzmu i postaw niepodległościowych: „Szabli Niepodległości” oraz „Ryngrafu Niepodległości”.

Patronat Narodowy Prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Rezerwacja bezpłatnych wejściówek/ miejsc: festiwal@intarnet.pl

Kino „Marzenie” ul. Staszica 4.

30 PAŹDZIERNIKA

Święto Miasta Tarnowa „Pierwsze
Niepodległe” Dzień Zwycięskiego Zrywu
Niepodległościowego z roku 1918

godz.12:00 – Sesja Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego, wręczenie Nagród im. Tadeusza Tertila oraz premiera filmu „Tadeusz Tertil - burmistrz niepodległości” – **Ratusz**

godz.13:20 – Odświeżenie rzeźby burmistrza Tadeusza Tertila - **Rynek/Pasaż**

godz.14:00 – Apel Pamięci przy mogiłach legionistów w kwaterze V, złożenie kwiatów na grobie burmistrza Tadeusza Tertila – **Cmentarz Stary w Tarnowie**

godz.15:00 – Msza Święta w intencji byłych burmistrzów i radnych Tarnowa oraz w intencji uczestników zrywu niepodległościowego, podjętego w Tarnowie w nocy z 30 na 31 X 1918 r. z udziałem chóru „Pueri Cantores Tarnovienses” – **Bazylika Katedralna w Tarnowie**

godz.16:30 – Uroczystość rocznicowa – **Grób Nieznanego Żołnierza**

30 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

Gala „Tarnów – Pierwsze Niepodległe”

Wręczenie statuetki „Orły Niepodległości” oraz koncert w wykonaniu **Orkiestry Akademii Beethovenowskiej** z udziałem **Chóru Filharmonii Krakowskiej** pod dyрекcją **Sebastiana Perłowskiego** i **Pawła Bartłomieja Sydora**. Kompozytorem wszystkich utworów wykonywanych podczas koncertu jest **Paweł Bartłomiej Sydor**.

Program koncertu:

FANFARA CHORAŁOWA (2018) - Prapremiera światowa*

Utwór napisany na zamówienie Urzędu Miasta Tarnowa w związku z 100-tą rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Główna część fanfary: energiczna i jednocześnie dostojna w swoim charakterze, poprzedzona jest wolnym, refleksyjnym, chorałowym fragmentem. W utworze tym, obok tradycyjnych współbrzmień, kompozytor zastosował współczesne środki wyrazu, które dodają kompozycji nowego wymiaru, pobudzając tym samym wyobraźnię słuchacza. Utwór wymaga od wykonawców najwyższych umiejętności technicznych oraz wielkiej wrażliwości i muzykalności. FRAGMENTY MUZYKI Z FILMU „POPIELUSZKO. WOLNOŚĆ JEST W NAS” reż. Rafał Wieczyński (2009)

I SYMFONIA: „CHRZEST” (2016/2017) na chór mieszany i orkiestrę symfoniczną.

Szczegóły na www.niepodlegly.tarnow.pl

Hala Pałacu Młodzieży, ul. Gumniska 28, wstęp wolny.

30 PAŹDZIERNIKA GODZ. 11.00

„Balladyna” Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

31 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11.00

„Balladyna” Juliusz Słowacki

Spektakl teatralny

Teatr im. L. Solkiego, ul. Mickiewicza 4, bilety: 10-40 zł.

31 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Roberta Maciejowski

„Paderewski, Chopin”

Koncert fortepianowy z udziałem kwintetu smyczkowego.

Sala Lustrzana, ul. Wałowa 10, wstęp wolny.

31 PAŹDZIERNIKA – 4 LISTOPADA

11th Tarnów Jazz Contest 2018

Festiwal zainauguruje koncert George Garzone – znakomitego saksofonisty ze Stanów Zjednoczonych zdobywcy Grammy. Garzone ma w swoim dorobku współpracę z takimi artystami jak m.in. Aerosmith, Elvis Presley, The Temptations. Będzie on także przewodniczył jury konkursu JazzContest oraz poprowadzi kurs mistrzowski dla młodzieży w ZSM w Tarnowie.

Główne koncerty Festiwalu odbędą się w konwencji „tribute to”, a więc hołdów dla wybitnych muzyków jazzowych w setną rocznicę urodzin. W tym roku upamiętnione zostaną m.in. postaci dwóch znakomitych basistów Jimmy’ego Blantona i Tommy’ego Pottera. Dorobek muzyczny tych wyjątkowych artystów zaprezentują wirtuozi gatunku m.in. **Miroslav Vitous** (USA), **Tyrone Allen** (USA), **Michał Barański**, **Robert Ragan** (Słowacja). Należy podkreślić, że tegoroczny Festiwal wkomponuje się także w obchodzony w tym roku jubileusz odzyskania przez Polskę niepodległości – polskie folkowe tradycje muzyczne uświetni koncert finałowy festiwalu **Niepodległa! Polish Folk Jazz**, podczas którego zaprezentują się nestorzy polskiej sceny jazzowej m.in. **Zbigniew Namysłowski** i **Joachim Mencil**.

2-3 LISTOPADA, GODZ. 20.00

Zaduszki Dżemowe
Wojtka Klicha

Jubileuszowa 25. edycja kultowej już imprezy i to w dwóch odsłonach, 2 i 3 listopada. W atmosferze święta Wszystkich Świętych, w klimacie jesiennej nostalgii muzyka zmarłych artystów robi wyjątkowe wrażenie. Zainicjowane przed laty przez Wojtka Klicha Zaduszki Dżemowe, są jedną z najbardziej oczekiwanych imprez cyklicznych w Tarnowie, są niezwykłym „spotkaniem” z nieżyjącymi muzycznymi gwiazdami. Podczas koncertu usłyszymy muzykę wyłącznie polskich artystów.

Piwnice TCK, bilety: 40 zł

Informujemy, że szczegóły (godzina, data, cena biletu) dotyczące wydarzeń mogą ulec zmianie. Prosimy o wcześniejszą weryfikację na stronach organizatorów lub na www.kultura.tarnow.pl.

Tarnów
Pierwsze
Niepodległe

Gorąca jesień

Przedłużająca się wojna, śmierć milionów ludzi i powszechne zubożenie powodowały radykalizację poglądów. Coraz częściej w wielu miastach Europy demonstrowano na ulicach na rzecz zakończenia działań zbrojnych i zawarcia pokoju. Nie inaczej było w Tarnowie. Równoległe przygotowywano wojskowy przewrót, który miał przynieść miastu wolność.

Dużą aktywność przejawiał w tym okresie tarnowski lokalny samorząd. 17 stycznia 1918 roku, na wniosek Kazimierza Wojciechowskiego, nauczyciela gimnazjalnego i radnego, podjęto na posiedzeniu Rady uchwałę wykraczającą daleko poza zakres problematyki lokalnej, nazwaną później Tarnowską Rezolucją Niepodległościową. W tekście napisano m.in.: *Rada miasta Tarnowa (...) uwzględniając obecne stosunki polityczne, wyraża jako reprezentacja jednego z większych miast polskich, że niepodległe suwerenne państwo polskie wyjdzie z zapasów wojny światowej. Poniważ Królestwo Polskie w obecnych granicach byłoby skazane na zależność od mocarstw ościennych, Rada Miasta Tarnowa domaga się złączenia Królestwa Polskiego z Galicją, która zawsze stanowiła Kraj Polski i jest nim przez swych mieszkańców, przez swą kulturę i tradycję dziejową. Połączenie to nie byłoby pełnym, gdyby do przyszłego państwa polskiego nie przyłączono Śląska Cieszyńskiego, który jako kraj o większości polskiej, poczuwa się do wspólnej przynależności...*

30 stycznia 1918 roku demonstrowali tarnowscy robotnicy. Domagali się zawarcia pokoju, niepodległości Polski z dostępem do morza, uwolnienia Józefa Piłsudskiego i internowanych legionistów. Te postulaty niepodległościowe połączone były z socjalnymi – podwyżki płac i zwiększenia racji żywnościowych. Po zawarciu traktatu brzeskiego, 9 lutego 1918 roku, i oddaniu Ziemi Chełmińskiej Ukrainie, protesty objęły wszystkie trzy zabory. Uznano ten fakt za czwarty rozbiór Polski. W Tarnowie protestowano dwukrotnie - 14 i 18 lutego.

Dzień 18 lutego 1918 roku został wyznaczony jako termin ogólnonarodowego

„Żołnierze!

Z dniem dzisiejszym batalion nasz dotąd podległy rządowi austriackiemu staje do usług Rządu polskiego w Warszawie!

Zanim rząd polski w Warszawie wezwie nas do złożenia przysięgi na wierność składamy następujące przyrzeczenie:

Przyrzekam uroczyście, że jako żołnierz wolnej i niepodległej Polski będę rozkazów nowych moich przełożonych bezwzględnie słuchać, we wszystkich ich wspierać i zachowywać się w służbie i poza służbą uczciwie i honorowo, jak na polskiego żołnierza przystało.”

Fragment rozkazu dziennego z dnia 31 października 1918 roku, wydanego przez kapitana Emanuela Jakubickę, komendanta Batalionu Uzupełniającego 20 pp.

protestu, dlatego manifestację w tym dniu zapowiadały rozlepione wcześniej na ulicach miasta afisze.

Jak wspomina w pamiętnikach Wincenty Witos: *w dniu tym stanęło zupełnie wszelkie życie na całym obszarze Galicji, a także częściowo i Śląska Cieszyńskiego. Mimo że kraj pozostawał pod władzą wojskową, a koleje były zmilitaryzowane – stanęły one wszystkie, stanęła też praca w urzędach, fabrykach, zakładach. W wielu kościołach odbywały się nabożeństwa żałobne z odpowiednimi kazaniami, wygłaszanymi z bardzo dużą odwagą, przez młodszych szczególnie księży. W każdym mieście, miasteczku, wsi – odbywały się masowe wiece i demonstracje.* Dodajmy, że nabożeństwa okolicznościowe odbyły się nie tylko w kościołach katolickich, ale i w synagogach. W Tarnowie po mszy świętej, odprawionej o godzinie 10.00 kościele xx. Misjonarzy, odbył się przemarsz na Rynek, gdzie

wygłoszono przemówienia w obecności ponad 20 tysięcy osób. Przemawiali ks. Józef Lubelski, dr Herman Mutz i prof. Gabriel Dubiel.

Podczas jednej z manifestacji pod pomnikiem Adama Mickiewicza tłum zaatakował oddział wojska i niewiele brakowało, by doszło do samosądu. W celu uniknięcia rozruchów jeden z uczestników manifestacji skierował tłum pod, ustawiony w 1917 roku przed sąsiadującym z gmachem „Sokoła” budynkiem zbudowanym pod koniec XIX wieku jako szkołę żeńską, pomnik, upamiętniający żołnierzy austriackiej IV armii. Pomnik oblano atramentem, częściowo został również zniszczony uderzeniami młotka. Żołnierze austriaccy nie ośmielili się ani protestować, ani powstrzymać manifestantów. W efekcie był to najkrócej stojący na ulicach Tarnowa pomnik. Wreszcie 30 października Tadeusz Tertil, który był już wówczas członkiem prezydium działającej w Krakowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego, przybył do Tarnowa i zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej. W jego trakcie zaproponował przyjęcie wniosku: *Rada miejska oświadcza, że Tarnów oddaje się poleceniom rządu warszawskiego i że organowi rządowemu, utworzonemu przez Radę Regencyjną da posłuch.* Rada wniosek przyjęła.

Oprócz tej oficjalnej działalności istniał w Tarnowie drugi nurt życia społeczno - politycznego. Przygotowywano plany wyzwolenia miasta drogą wojskowego przewrotu. Termin rozbrojenia Austriaków wyznaczono na godziny poranne 31 października. Noc z 30 na 31 października zanosila się na bardzo dramatyczną.

(PIOTR FILIP)

Kilkadziesiąt zadań związanych z edukacją wykonano w ostatnich trzech latach w Tarnowie. Obecnie w trakcie realizacji jest czternaście kolejnych. Łączny ich koszt – nie wliczając w to inwestycji związanych ze sportem – to około 11 milionów złotych.

Duże inwestycje w I i III LO

Niemal 1,7 miliona złotych przeznaczono z budżetu miasta na modernizację I Liceum Ogólnokształcącego. Największą inwestycją dotyczącą najstarszej tarnowskiej szkoły był remont elewacji połączony z wymianą nawierzchni dziedzińca, na który wydatkowano blisko 1,2 miliona złotych. Oprócz tego, za blisko 315 tysięcy złotych zmodernizowano tam aulę, a kolejne ponad 190 tysięcy przeznaczono na remont szatni i przebudowę sali lekcyjnej na potrzebę biblioteki. Miasto zadbało również o budynek III Liceum Ogólnokształcącego. Obecnie prowadzony jest tam remont elewacji, który według wstępnych danych kosztował będzie około 500 tysięcy złotych. Wcześniej rozbudowano budynek o szybne windy i zamontowano windę dla niepełnosprawnych, do potrzeb których dostosowano również sanitariaty oraz dokonano modernizacji ogrodzenia. Koszt tych prac wyniósł 385 tysięcy złotych.

Remont dachu nie tylko w Pałacu

Inwestycje trwają również w Pałacu Młodzieży i jego otoczeniu. Remontowany jest tam dach oraz przebudowywany plac i boiska przy budynku dawnego szpitala wojskowego. Planowany koszt tych inwestycji to 630 tysięcy złotych.

Prace przy dachach prowadzone są również w dwóch tarnowskich szkołach ponadgimnazjalnych. W XVI Liceum Ogólnokształcącym dach jest uszczelniany i ocieplany, co koszt-

TARNÓW INWESTUJE

Fot. A. Gawle

Budynek III LO

owało będzie blisko 40 tysięcy złotych. Na budynku Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych prowadzona jest natomiast jego wymiana, której koszt wynieść ma około 300 tysięcy złotych.

Coraz lepsze warunki dla najmłodszych. Liczne prace przeprowadzone zostały w tarnowskich przedszkolach. Przedszkole nr 1 wzbogaciło się o nową stolarkę okienną. W Przedszkolu nr 6 zmodernizowano i utworzono strefę aktywnego wypoczynku „Sportowy Ogród” dla dzieci w wieku 2-6 lat. Zmodernizowano tam także kuchnię wraz z ciągiem komunikacyjnym, a obecnie wykonywany jest tam system oddymiania wraz z hydrantami.

W Przedszkolu nr 18 wykonana została winda przystosowana do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, ponadto kupiono tam wyposażenie placu zabaw. W Przedszkolu nr 27 wykonano ogro-

dzenie wraz z bramą wjazdową, wycięto drzewa i wyplantowano powierzchnię gruntu, przy Przedszkolu nr 29 powstał międzypokoleniowy mini-park rekreacyjny „Od przedszkola do seniora”, natomiast przy Przedszkolu nr 32 wykonano nawierzchnię z kostki.

Obecnie trwa przebudowa i rozbudowa Przedszkola nr 15 oraz rozbudowa Przedszkola nr 31. W Przedszkolu nr 34 modernizowane są natomiast stropy i fundamenty oraz prowadzona jest modernizacja kuchni, połączona z zakupem wyposażenia kuchennego.

Kuchnie i nie tylko

Kuchnie zmodernizowane zostały także w trzech tarnowskich szkołach. W Szkole Podstawowej nr 8 wykonano dodatkowo remont nawierzchni zlokalizowanych przy szkole placów, chodników oraz placu zabaw wraz z ogrodzeniem. Obecnie trwają prace natomiast prace przy modernizacji posadzek w klasach w pawilonach B i C. Łączny koszt tych prac wyniesie ponad 810 tysięcy złotych. Unowocześnienie kuchni oraz remont infrastruktury w Szkole Podstawowej nr 9 oznaczał dla budżetu Tarnowa wydatek niemal 550 tysięcy złotych. W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4, kuchnia jest obecnie ulepszana, co wraz z zakupem wyposażenia kosztować będzie niemal 400 tysięcy. Za kwotę 290 tysięcy złotych zmodernizowano tam natomiast łazienki w dwóch pawilonach oraz na zalepczu sali gimnastycznej.

Fot. P. Topolski

Wnętrze Przedszkola nr 26

W EDUKACJĘ

Budynek I LO

Bezpieczniej w szkołach

Spore kwoty miasto przeznaczyło w ostatnich latach na poprawę szeroko rozumianego bezpieczeństwa w szkołach. W Szkole Podstawowej nr 5 dokonano wymiany i remontu instalacji elektrycznej. W Szkole Podstawowej nr 15 rozbudowano i zmodernizowano monitoring, zaś w Szkole Podstawowej nr 18 unowocześniono instalację elektryczną oraz wykonano remont komińców. Uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 zyskali nową posadzkę i schody wewnętrzne w szatni, świetlicy i łączniku sali gimnastycznej. W hali Centrum Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego zmodernizowana została instalacja elektryczna oraz wykonano instalację wodno-kanalizacyjną. Obecnie trwa tam remont parkingu i wymieniane są żaluzje. Na wschodniej ścianie budynku Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących zamontowane zostaną natomiast klimatyzatory.

Remonty szkolnych dróg i placów

Za kwotę blisko 25 tysięcy złotych zmodernizowany został plac przy Szkole Podstawowej nr 11. Dodatkowe 85 tysięcy złotych wydano na ulepszenie drogi dojazdowej i placu przy szkole.

Fot. A. Gawle

Wnętrze Przedszkola nr 26

Parking i drogę dojazdową wybudowano także – za 125 tysięcy złotych – w Zespole Szkół Sportowych, a w Gimnazjum nr 4 przeprowadzono remont drogi międzyszkolnej i pożarowej oraz wymianę bramy wjazdowej. W tej drugiej szkole przeprowadzono także remonty dachów: hali sportowej, pawilonu „B” i przewiązki oraz zakupiono scenę rozkładaną, która wykorzystywana jest podczas uroczystości plenerowych również przez dzieci z przedszkoli nr 26, 31 i 32. Łączny koszt tych inwestycji wyniósł ponad 430 tysięcy złotych.

Ponad 400 tysięcy na odwodnienia i nową stolarkę

Nieco ponad 290 tysięcy wydatkowano z miejskiego budżetu na drenaże wokół budynków Szkoły Podstawowej nr 14 oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1. Wymieniono także stolarkę drzwiową w budynkach Gimnazjum nr 2 i VII Liceum Ogólnokształcącego – łączny koszt wyniósł ponad 140 tysięcy złotych.

(SM)

Hala jak nowa

W odnowionej hali Pałacu Młodzieży przy ul. Gumniska, której remont wyniósł ponad 2,2 mln złotych, ponownie odbywają się zawody i treningi. To także miejsce wydarzeń kulturalnych.

W ramach prowadzonych prac remontowych docieplono m.in. ściany zewnętrzne, stropodachy pomieszczeń zaplecza i stropu nad piwnicą, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, oszklenie, instalację centralnego ogrzewania, oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne (na energooszczędne), a także rynny i rury spustowe oraz przebudowano schody przeciwpożarowe. Wymienione zostało również ogrodzenie wokół terenów hali oraz balustrada przy balkonie zewnętrznym, natomiast balustrady przy wejściach bocznych zostały wyremontowane. Na widowni pojawiły się nowe wygodne, kolorowe, plastikowe krzesła, na scenie – kotary.

Fot. A. Gawle

Odnowiona hala Pałacu Młodzieży

Zielony Tarnów

Ponad 14 milionów złotych przeznaczono w ostatnich czterech latach z budżetu miasta na „zielone płuca” Tarnowa, czyli na inwestycje związane z zielenią miejską.

Część środków (4,9 mln zł) miasto pozyskało z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 na rewitalizację Parku Strzeleckiego

Odmieniony park i nowy ogródek jordanowski

Wszystko wskazuje na to, że jeszcze w tym roku mieszkańcy Tarnowa i odwiedzających miasto goście będą mogli odbyć spacer po odnowionym Parku Strzeleckim. Dzięki rozpoczętej wiosną rewitalizacji, park odzyskuje pierwotny charakter i historyczny wygląd. Część alejek ma już nową, jednolitą nawierzchnię, trwa renowacja mauzoleum generała Józefa Bema, remontowany jest też otaczający mauzoleum parkowy staw. W miejscu dawnej strzelnicy powstanie Sensoryczny Ogród Sztuk, skomponowany tak, aby rosnące w nim rośliny oddziaływały nie tylko na zmysł wzroku odwiedzających park, ale też na zmysły dotyku, smaku i węchu. Parkowa zieleń zostanie uporządkowana, bo przez ostatnie lata jej chaotyczny i niekontrolowany wzrost sprawił, że Park Strzelecki całkowicie zatracił swój pierwotny charakter. Posadzonych zostanie ponad 1200 drzew i krzewów, a już istniejące drzewostany przejdzie pielęgnację. Najpiękniejsze egzemplarze zostaną odsłonięte, aby można było w pełni docenić ich urodę. W parku posadzonych zostanie również około 150 tysięcy bylin. Wiele radości najmłodszym tarnowianom sprawia oddany w czerwcu ogródek jordanowski. Nowe urządzenia do

zabawy zostały rozmieszczone w kilku odrębnych strefach. Każda z nich jest poświęcona dzieciom w innym wieku, wśród nich znajduje się także plenerowa siłownia. **Zabawa odbywa się bez barier. W ogrodzie bowiem znalazły się także urządzenia zabawowe dedykowane dzieciom z niepełną sprawnością.** Mogą one korzystać ze specjalnej karuzeli i huśtawki wahadłowej, ptasiego gniazda oraz – w zależności od stopnia niepełnosprawności – trampoliny.

Siłownia, grill i staw na Piaskówce

Spore kwoty wydatkowano z miejskiego budżetu na pozostałe tarnowskie

parki. W tym na Piaskówce dokończono przebudowę stawu (uszczelniono m.in. jego dno, wykonano korytko odwodnieniowe oraz ubezpieczono skarpe), montując przy tym zabezpieczającą staw barierkę stalową o długości 40 metrów. Zbudowano tam także alejki – o łącznej powierzchni 885 metrów kwadratowych – zamontowano trzydzieści pięć ławek oraz dziewięć stojaków na rowery. Od ubiegłego roku, odwiedzający park na Piaskówce mogą także korzystać z pięciu stołów betonowych z ławkami, dwóch stolików do gry w szachy, dwóch drewnianych wiat oraz betonowego grilla. Do dyspozycji wszystkich zainteresowanych jest tam

Ogród Jordanowski to ulubione miejsce zabaw najmłodszych tarnowian

ponadto tor do gry w bule, składająca się z pięciu urządzeń siłownia plenerowa, wieloelementowe urządzenie do ćwiczeń kalenistycznych oraz urządzenie z owalną bieżnią szynową. Łączny koszt prac i zakupów związanych z parkiem na Piaskówce zamknął się kwotą ponad 760 tysięcy złotych.

Nowy blask Parku Sanguszków

Blisko 710 tysięcy złotych przeznaczyło miasto na „Nowy blask Parku Sanguszków”, czyli rewitalizację parku wokół pałacu byłych właścicieli Tarnowa. W zakończonym w 2015 roku pierwszym etapie wykonano nowe betonowe schody terenowe wraz z poręczami. W ramach wieloletniego zadania opracowana została natomiast koncepcja rewaloryzacji oraz dokumentacja projektowa. W części północnej usunięto będące w złym stanie technicznym schody terenowe i wykonano nową nawierzchnię alejki. Przeprowadzono również remont schodów od strony południowej oraz remont muru przy wejście głównym do pałacu.

Nowa alejka i wybieg dla psów

W Parku Westerplatte wykonana została betonowa alejka – wraz z drenażem – o powierzchni 1,3 km², zamontowano tam również piętnaście ławek. Koszt tych prac wyniósł blisko 380 tysięcy złotych. Do tego doliczyć trzeba ćwierć miliona złotych na drugi etap budowy parku wraz z oświetleniem. Nie można również nie wspomnieć o niemal 70 tysiącach złotych na budowę wybiegu dla psów, który powstał na osiedlu Westerplatte w pobliżu parku. Jest to ogrodzony, porośnięty trawą, teren o powierzchni około 20 arów. Wybieg jest ogrodzony,

Fot. P. Topolski

wyposażony w pakiety do sprzątania po czworonogach oraz w zabawki dla psów. Wokół jego ogrodzenia posadzono kilkanaście drzewek.

Zmiany na osiedlu Zielonym

Na osiedlu Zielonym wyplantowano teren i wykonano trawnik o powierzchni 1000 metrów kwadratowych. Powstały tam również alejki (betonowe i z kostki betonowej) i schody o łącznej powierzchni powyżej 1000 metrów kwadratowych. Zamontowano tam ponadto trzynaście ławek oraz składającą się z sześciu urządzeń siłownię plenerową. Do użytku mieszkańców oddany został ponadto parking z płyt ażurowych. Łączny koszt tych inwestycji to blisko 300 tysięcy złotych.

Skwer Europejski jak nowy

Niemal dokładnie jedną trzecią tej kwoty (97 tysięcy złotych) pochłonął remont Skweru Europejskiego przy ul. Romanowicza. Wybudowano wokół niego chodnik z kostki betonowej, zamontowano ławki oraz kosze na śmieci. Pojawiła się tam także nowa roślinność, m.in. drzewa kolumnowe odpowiadające licznie krajom członkowskim Unii Europejskiej.

Przebudowany plac zabaw

Przebudowany i rozbudowany został także plac zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami. Wykonana tam została m.in. nowa nawierzchnia, ustawiono dziewięć ławek, trzy podwójne pergole i stojak rowerowy. Do dyspozycji dzieci oddana zostały: kolejka linowa, stół do gry w tenisa stołowego, stół do gry w piłkarzyki oraz pięć urządzeń siłowni zewnętrznej. Z budżetu Tarnowa przeznaczono na to 230 tysięcy złotych.

Ochrona przed powodzią

Dodatkowy milion złotych miasto przeznaczyło na poprawę infrastruktury służącej odprowadzaniu wód odpadających i ochronie przed powodzią. W ramach tej inwestycji opracowana została koncepcja odwodnienia terenów pomiędzy linią kolejową do Szczucina, ul. Kłikowską i ul. Rolniczą. Wykonany został drenaż w Parku Legionów i przebudowa kolejnych odcinków potoku Kłikowskiego, opracowano również projekt jego przebudowy na odcinku od przepustu w ul. Sadowej do ul. Elektrycznej.

(SM)

Zapraszamy do parku na Piaskówce

Fot. P. Topolski

TARNÓW

Pierwsze Niepodległe

1918-2018

30 października 1918 r.

Uchwała Rady Miejskiej o oddaniu miasta poleceniom rządu warszawskiego

Burmistrz Tadeusz Tertil, który był już wówczas członkiem prezydium działającej w Krakowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego przybył do Tarnowa i zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej.

Obecnych radnych 26. Przewodniczący burmistrz dr Tertil. Przewodniczący stawia wniosek:

„Rada m. oświadcza, że Tarnów oddaje się poleceniom rządu warszawskiego – i że organowi rządowemu utworzonemu przez Radę Regencyjną da posłuch”.

Rada nagłość wniosku oraz meritum uchwaliła.

Przewodniczący zawiadamia – że z rozwiązaniem Koła Polskiego przestał być jego prezesem – dziękuje za umożliwienie mu prowadzenie prezesury – i prosi wobec tego, że wybrano go członkiem komisji likwidacyjnej, o zezwolenie na prowadzenie tej czynności patriotycznej.

Rada wniosek ten jednomyślnie przyjęła.

Przewodniczący stawia nagły wniosek, by wysłać telegramy gratulacyjne do Państwa Czeskiego i południowo-słowiańskiego z tem - że Rada miejska ciesząc się z uzyskanej ojczyzny i wolności, składa tym państwom życzenia pomyślnego rozwoju.

(fragment historycznego protokołu z posiedzenia Rady Miejskiej z 30 października 1918 r.)

31 października 1918 r.

Przejęcie władzy przez Polaków po 146 latach zaboru austriackiego

Termin rozbrojenia Austriaków i zajęcia najważniejszych budynków w mieście wyznaczono na godziny poranne 31 października. W budynku Bractwa Kurkowego w Parku Strzeleckim skoszarowano wieczorem 30 października około 200 osób. Następnego dnia o godzinie 6.00 rozpoczęto zajmowanie siedziby żandarmerii, policji, budynków poczty, dworca, banków, a wreszcie starostwa. Według relacji uczestników do godziny 7.30 akcja została z sukcesem zakończona. Przejęcie władzy cywilnej odbyło się spokojnie i bezkrwawo. Żołnierzom austriackim wypłacono żołd, zaprowiantowano, dano czas na zabranie osobistej własności i pozwolono pociągiem wyjechać z miasta.

www.niepodlegly.tarnow.pl

